

Ontwerp wijzigingen werkingsgebieden OV NH2020 ronde 1 2022

Leeswijzer tabel:

- Het nummer van het verzoek waarmee de locatie in de viewer ook terug te vinden is;
- De locatie en het werkingsgebied waar het om gaat;
- Het verzoek (ontgrenzen, begrenzen of beiden) en de toelichting bij het verzoek;
- Of er sprake is van een wijziging in de beschrijving van de wezenlijke kenmerken en waarden (WKW) van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of de beschrijving van de landschappen en bijbehorende kernkwaliteiten van het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) (de gewijzigde teksten staan onder de tabel);
- Het advies om het wijzigingsverzoek te honoreren of te weigeren samen met de onderbouwing voor dit advies;
- Of het verzoek ter consultatie wordt aangeboden aan Provinciale Staten.

Nummer van het verzoek	Locatie	Werkingsgebied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatie van het ambtelijk advies	Consultatie PS
01.1.2022	Woonlint tussen Kudelstaartseweg en Westeinderplassen, Aalsmeer	MRA Landelijk Gebied	Beiden	Nee	Gemeente Aalsmeer verzoekt om een consistente begrenzing van de oevers langs de Westeinderplassen. Nu liggen een aantal stroken bestaande woonbebouwing buiten MRA Landelijk Gebied en andere stukken erin. Daarnaast verzoekt een inwoner de Kudelstaartseweg 158, gelegen aan de plaszijde van de Westeinderplassen, te ontgrenzen van het MRA Landelijk Gebied.	Weigeren	Het is ons bekend dat de gemeente Aalsmeer werkt aan een gebiedsperspectief voor de Westeinderplassen. Om te komen tot een zorgvuldige en correcte begrenzing haken wij aan op dit gemeentelijke proces en passen de begrenzing waar nodig aan op basis van de uitkomsten van dit proces.	Ja
02.1.2022	Kom Vurige Staart, Purmerend	Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	De gronden gelegen tussen de afslag Verzetlaan, Jaagweg en Laan der Continenten uit het Landelijk Gebied te halen. Deze gronden worden intensief gebruikt voor diverse stedelijke functies, waaronder horeca en woningbouw.	Honoreren	Het gebied is verstedelijkt en hoort niet (meer) bij het landelijke gebied. De bestemming in het gebied is “Cultuur en ontspanning”. Binnen de afwijkmogelijkheden van het bestemmingsplan, zijn recentelijk 108 tijdelijke woningen (voor 15 jaar) vergund. De overige stedelijke (horeca) voorzieningen in het gebied grenzen aan en bedienen de stedelijke kern.	Nee
03.1.2022	Noorder 6, Assendelft	MRA Landelijk Gebied / BPL	Ontgrenzen	Nee	De gemeente Zaanstad en de eigenaren verzoeken het perceel te ontgrenzen van MRA Landelijk Gebied en BPL, omdat er sprake is van een fout in de aanwijzing van deze werkingsgebieden.	Honoreren	Het perceel maakt onderdeel uit van de stedelijke kern van het bestemmingsplan.	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werki ngsge bied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatatie van het ambtelijk advies	Consul- tatie PS
04.1.2022	De Kinheim, Zwanenburg	MRA Landelijk Gebied / BPL	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Haarlemmermeer verzoekt een perceel te ontgrenzen uit BPL en MRA Landelijk Gebied: het gebied maakt onderdeel uit van de kern van Zwanenburg en ligt ingesloten tussen stedelijke functies. Op het perceel is reeds een woonbestemming aanwezig. Gemeente Haarlemmermeer wenst op de reeds bestaande woonbestemming kleinschalige zorgwoningen te realiseren.	Honoreren	De locatie is per abuis opgenomen in MRA Landelijk Gebied en daarmee ook in BPL. Het perceel ligt ingesloten tussen de stedelijke bebouwing en het volkstuinencomplex. Feitelijk gaan we weer terug naar de oude situatie en zijn daarmee consistent.	Nee
05.1.2022	Lutkemeerpolder, Amsterdam	MRA Landelijk Gebied / BPL	Beiden	Nee	Gemeente Amsterdam verzoekt om de begrenzing gelijk te trekken met vigerend bestemmingsplan bedrijventerrein businesspark Amsterdam Osdorp.	Honoreren	Er is een vigerend bestemmingsplan met een bedrijfsbestemming. Het gaat hier om een correctie conform het uitgangspunt van het werkingsgebied, namelijk dat bestaande dan wel planologisch toegestane stedelijke functies aansluitend aan de kern geen onderdeel zijn van Landelijk Gebied.	Nee
06.1.2022	Heemstede	Cultureel erfgoed -Provinciale monumenten	Begrenzen	Nee	Bij de actualisatie van het erfgoedregister is naar voren gekomen dat het provinciale monument grenspaal niet is opgenomen in het werkingsgebied.	Honoreren	Om het erfgoedregister van Noord-Holland up-to-date te houden dient het provinciale monument grenspaal in het werkingsgebied opgenomen te worden.	Nee
07.1.2022	Bloemendaalsestraatweg, Velsen	Cultureel erfgoed -Provinciale monumenten	Begrenzen	Nee	Bij de actualisatie van het erfgoedregister is naar voren gekomen dat het provinciale monument grenspaal niet is opgenomen in het werkingsgebied.	Honoreren	Om het erfgoedregister van Noord-Holland up-to-date te houden dient het provinciale monument grenspaal in het werkingsgebied opgenomen te worden.	Nee
08.1.2022	Brederodeweg, Velsen	Cultureel erfgoed -Provinciale monumenten	Begrenzen	Nee	Bij de actualisatie van het erfgoedregister is naar voren gekomen dat het provinciale monument grenspaal niet is opgenomen in het werkingsgebied.	Honoreren	Om het erfgoedregister van Noord-Holland up-to-date te houden dient het provinciale monument grenspaal in het werkingsgebied opgenomen te worden.	Nee
09.1.2022	Duin en Beeklaan, Velsen	Cultureel erfgoed - Provinciale monumenten	Begrenzen	Nee	Bij de actualisatie van het erfgoedregister is naar voren gekomen dat het provinciale monument grenspaal niet is opgenomen in het werkingsgebied.	Honoreren	Om het erfgoedregister van Noord-Holland up-to-date te houden dient het provinciale monument grenspaal in het werkingsgebied opgenomen te worden.	Nee
10.1.2022	Herenduin, Velsen	Cultureel erfgoed -Provinciale monumenten	Begrenzen	Nee	Bij de actualisatie van het erfgoedregister is naar voren gekomen dat het provinciale monument grenspaal niet is opgenomen in het werkingsgebied.	Honoreren	Om het erfgoedregister van Noord-Holland up-to-date te houden dient het provinciale monument grenspaal in het werkingsgebied opgenomen te worden.	Nee
11.1.2022	Slaperdijkweg, Haarlem	Cultureel erfgoed - Provinciale monumenten	Begrenzen	Nee	Bij de actualisatie van het erfgoedregister is naar voren gekomen dat het provinciale monument grenspaal niet is opgenomen in het werkingsgebied.	Honoreren	Om het erfgoedregister van Noord-Holland up-to-date te houden dient het provinciale monument grenspaal in het werkingsgebied opgenomen te worden.	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werki ngsge bied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatatie van het ambtelijk advies	Consul- tatie PS
12.1.2022	Landgoed Kareool, Aerdenhout	Cultureel erfgoed - Provinciale monumenten	Begrenzen	Nee	Bij de actualisatie van het erfgoedregister is naar voren gekomen dat het provinciale monument landgoed Kareool aan de Van Lennepweg in Aerdenhout niet is opgenomen in het werkingsgebied.	Honoreren	Om het erfgoedregister van Noord-Holland up-to-date te houden dient het provinciale monument in het werkingsgebied opgenomen te worden.	Nee
13.1.2022	Oosteinderweg, Aalsmeer	MRA Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Aalsmeer verzoekt om een consistente begrenzing langs de Oosteinderweg. 'Blokjes' die zijn aangeduid als MRA Landelijk Gebied zijn bestemmingen met een stedelijk karakter (bedrijf, gemengd) die aansluiten bij het stedelijk weefsel.	Honoreren	We zijn het met de indiener eens dat hier sprake is van een begrenzingsfout.	Nee
14.1.2022	Bachlaan, Aalsmeer	MRA Landelijk Gebied	Begrenzen	Nee	Gemeente Aalsmeer verzoekt om een consistente lijn te trekken ter hoogte van de Bachlaan bij Kudelstaart.	Honoreren	Het stuk Bachlaan moet worden toegevoegd aan het Landelijk Gebied. Het heeft een groenbestemming maar maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan Kudelstaart 2020, een gebied met agrarisch glastuinbouw.	Nee
15.1.2022	Buitenkaag	Glastuinbouwconcentratiegebied	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Haarlemmermeer verzoekt om ter plaatse de aanduiding Glastuinbouwconcentratiegebied te verwijderen. Voor het gebied dat is aangeduid als transformatiegebied binnen de Greenport Aalsmeer ligt een regionaal afgestemde gebiedsvisie.	Honoreren	In de ruimtelijke visie van de Greenport Aalsmeer is Buitenkaag aangeduid als transformatiegebied, hetgeen inhoudt dat de glastuinbouw ter plaatse niet toekomstbestendig meer is. De gemeente Haarlemmermeer heeft in overleg met alle betrokken partijen voor Buitenkaag een gebiedsvisie vastgesteld en geeft daarmee inzicht in de toekomstige functies.	Nee
16.1.2022	Tankstation Vijfhuizen	BPL	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Haarlemmermeer verzoekt om de begrenzing ten noorden van de kern van Vijfhuizen aan te passen. Aan de noordkant van Vijfhuizen ligt een voormalige locatie van een tankstation (tankstation Hendriks) dat als bestaand stedelijk gebied wordt aangemerkt. Het tankstation is met instemming van GS en PS verplaatst naar een locatie aan de Vijfhuizerweg. De huidige begrenzing als MRA Landelijk Gebied en BPL zorgt ervoor dat de achterblijfloctatie niet kan worden herontwikkeld.	Honoreren	De gemeente heeft op de voormalige locatie een woningbouwontwikkeling voor ogen. De overwegingen om in te stemmen met verplaatsing van het tankstation naar de Vijfhuizerweg destijds waren een verbetering van de externe veiligheid aan de Vijfhuizerdijk en de te verwachten verbetering van de ruimtelijke kwaliteit aan de noordkant van Vijfhuizen, door op deze locatie een passend ontwerp voor woningen te laten verwezenlijken. De ontgrenzing van BPL maakt herontwikkeling en de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit mogelijk, in lijn met eerdere gemaakte afspraken. Aangezien wij de landschappelijke inpassing van de locatie van groot belang achten, blijft de locatie nog wel als MRA Landelijk Gebied aangeduid. Er volgt overleg over de nadere invulling van het gebied.	Ja

Nummer van het verzoek	Locatie	Werki ngsge bied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatatie van het ambtelijk advies	Consul- tatie PS
17.1.2022	Kudelstaart, Aalsmeer	MRA Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Aalsmeer verzoekt het sportpark ten westen van Kudelstaart te ontgrenzen van het MRA Landelijk Gebied vanwege het stedelijke karakter van het gebied en de relatie met de kern Kudelstaart.	Honoreren	Het sportpark is een stedelijke functie aan de rand van Kudelstaart.	Nee
19.1.2022	Percelen tussen Oosteinderweg en Stommeerkade, Aalsmeer	MRA Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Aalsmeer verzoekt de aanduiding MRA Landelijk Gebied ter plaatse te verwijderen. Er ligt een woonbestemming die steenbouwkundig gezien onderdeel uitmaakt van de woonbebouwing.	Honoreren	Het gaat om een begrenzingsfout. De huidige bestemming is een woonfunctie aangrenzend aan andere woonbebouwing en onderdeel van het vigerend bestemmingsplan Aalsmeer Dorp.	Nee
20.1.2022	Gemengd gebied tussen Aalsmeerderweg en Oosteinderweg incl Machineweg, Aalsmeer	MRA Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Aalsmeer verzoekt om de begrenzing MRA Landelijk Gebied ter plaatse te verwijderen.	Weigeren	Dit perceel maakt onderdeel uit van een groter vraagstuk: het hybride overgangsgebied in Aalsmeer, wat niet landelijk en niet stedelijk is. Het advies is om met de gemeente te werken aan een gebiedsgerichte analyse. Op basis van deze analyse kan een ruimtelijk kader worden geboden waarbinnen de gemeente op basis van kernkwaliteiten het gebied kan ontwikkelen (een zogeheten gebiedsperspectief).	Nee
21.1.2022	Woonlint Hornweg zuidzijde, Aalsmeer	MRA Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Aalsmeer verzoekt het woonlint ten zuiden van de Hornweg uit het MRA Landelijk Gebied te halen. De gemeente stelt dat het woonlint stedenbouwkundig onderdeel uitmaakt van de woonwijk aan de overzijde van de weg (noordkant Hornweg).	Weigeren	Het woonlint aan de zuidzijde is onderdeel van de Hornwegdriehoek: een oud glastuinbouwgebied. Graag zien we eerst en gebiedsvisie alvorens afgewogen wordt of de begrenzing wordt aangepast.	Nee
22.1.2022	Dorpstraat 707, Assendelft	BPL	Ontgrenzen	Nee	Vanuit een overleg over probleemlocaties in het kader van de notitie Lintbebouwing wordt verzocht om het perceel te ontgrenzen van BPL. In het perceel zijn al woningen vergund en er komt een supermarkt.	Honoreren	Dit voorstel is conform de aanpak probleemlocaties in de linten.	Nee
23.1.2022	Kerkbuurt 83, Oostzaan	BPL	Ontgrenzen	Nee	Vanuit de ambtelijke verwerking van probleemlocaties in het kader van de notitie Lintbebouwing wordt verzocht dit perceel te ontgrenzen van BPL.	Honoreren	Dit voorstel is conform de aanpak probleemlocaties in de linten.	Nee
24.1.2022	De Weere lint, Opmeer	Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Opmeer verzoekt het lintendorp uit het Landelijk Gebied te halen en in zijn geheel aan te duiden als stedelijk gebied.	Weigeren	Het betreft een dorpslint tussen twee stedelijke kernen gelegen in agrarisch landelijk gebied.	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werki ngsge bied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatie van het ambtelijk advies	Consul- tatie PS
25.1.2022	Bungalowpa rk Zuiderzee, Medemblik	Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Medemblik verzoekt om Bungalowpark Zuiderzee te ontgrenzen van het Landelijk Gebied. Het betreft een park dat aan het stedelijk weefsel van een stad ligt en op basis daarvan tot het stedelijk gebied zou moeten behoren.	Weigeren	De locatie valt in het Bestemmingsplan Buitengebied 2016 en is een solitair gelegen recreatiepark.	Nee
26.1.2022	Tjalk 2 en Nieuw- Loosdrechts edijk 105, Loosdrecht	BPL	Ontgrenzen	Nee	Ter behoeve van de realisatie van woningbouw en bedrijvigheid in Plangebied Ter Syte wordt verzocht de begrenzing van deze percelen aan te passen.	Honoreren	Door dit gedeelte in BPL te ontgrenzen, ontstaat op het perceel de ruimte om verrommeling van het bedrijventerrein aan te pakken en woningbouw te realiseren. Woningbouw wordt in afspraak met de gemeente gerealiseerd met respect voor de kernkwaliteiten. Er zijn geen uitplaatsingsmogelijkheden in de regio voor dit bedrijf. Doel van de begrenzing BPL in dit gebied is vooral gericht op het aangezicht aan de Nieuw-Loosdrechtsedijk. De voorgestelde ontgrenzing voor Tjalk 2 en Nieuw-Loosdrechtsedijk 105 doet hier niet aan af, omdat deze betrekking heeft op het achterste gedeelte van de percelen en niet om het aangezicht aan de Nieuw-Loosdrechtsedijk. Deze situatie aan de Nieuw-Loosdrechtsedijk is uniek, omdat sprake is van een gebiedsontwikkeling woningbouw/bedrijvigheid. Dit schept geen precedent voor ontgrenzing van de rest van de Nieuw Loosdrechtsedijk.	Ja
27.1.2022	Huizerstraat weg 109a, Naarden	BPL / MRA Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	De indiener verzoekt om van dit perceel stedelijk gebied te maken, met oog op de ligging en in het licht van op handen zijnde ontwikkelingen. Het perceel ligt vlakbij de A1 en in de directe nabijheid van een parkeerterrein waarop een kantorencomplex is beoogd. In de directe omgeving staan diverse woningen en wordt de komende jaren ook een aanzienlijk aantal woningen gebouwd. De indiener betoogt dat dit perceel daarom verwaarloosbare ecologische, aardkundige, landschappelijke en cultuurhistorische waarde heeft.	Weigeren	Dit terrein ligt midden in MRA Landelijk Gebied en BPL Het Gooi. Het verzoek leidt tot versnippering in een gebied waar sprake is van bijzondere landschappelijke kwaliteiten en landelijk gebied. Honoreren van dit verzoek leidt tot een ongewenst precedent.	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werkingssgebied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatie van het ambtelijk advies	Consultatie PS
28.1.2022	Heemskerk	Landelijk Gebied / BPL / UNESCO Werelderfgoed / Glastuinbouwconcentratiegebied	Ontgrenzen	Nee	Heemkerk wenst de begrenzing aan te passen zodat uitbreiding voor woningbouw ten noorden en oosten van Heemskerk en recreatie ten oosten van de Rijksweg mogelijk wordt gemaakt.	Weigeren	De begrenzing van de verschillende werkingssgebieden is in lijn met de daarvoor geldende uitgangspunten, met oog op verschillende landschappelijke kwaliteiten. Een bestaande aantasting is geen onderbouwing voor verdere aantasting. Heemskerk kan met de beoogde plannen binnenstedelijk aan de lokale woningbouwopgave voldoen.	Nee
29.1.2022	Velsen	Landelijk Gebied	Ontgrenzen	Nee	Gemeente Velsen verzoekt bestaande en bij de provincie bekende uitleglocaties met meer dan 11 woningen te ontgrenzen van het Landelijk Gebied, omdat dit erg strak om de huidige bebouwing heen is getrokken.	Honoreren: woningbouwlocatie de Hofgeest. Weigeren: overige verzoeken.	Voor woningbouwlocatie de Hofgeest (benoorden Velsbroek) is het bestemmingsplan inmiddels vastgesteld (onherroepelijk op 23 juni 2021). Hierover hebben wij positief hebben geadviseerd. Voor de overige verzoeken is er geen vastgesteld bestemmingsplan. Daarom is er geen aanleiding om te ontgrenzen.	Nee
30.1.2022	Bloemendaal	(MRA) Landelijk Gebied / NNN	Ontgrenzen	Nee	De indiener verzoekt de percelen te ontgrenzen van (MRA) Landelijk Gebied, omdat deze onterecht zijn aangemerkt als Landelijk Gebied. De percelen worden ingesloten door woonwijken van Bloemendaal en Haarlem, de provinciale Westelijke Randweg, de Kleverlaan, de Bloemendaalseweg en een spoorlijn. De indiener stelt dat het Landelijke Gebied feitelijk grenst aan de Bloemendaalseweg.	Weigeren	Het werkingssgebied (MRA) Landelijk Gebied volgt beschermingsregime NNN, dat op genoemde locaties ook van toepassing is. Er zal worden verkend in hoeverre de percelen inderdaad onterecht onderdeel zijn van NNN. Indien daar (deels) sprake van is, zal worden overwogen of genoemde locaties (deels) ook uit Landelijk Gebied gehaald kunnen worden, met oog op aanwezige landschappelijke kenmerken en waarden en logische landschappelijke eenheden.	Nee
31.1.2022	Haarlem Spaarnwoude	(MRA) Landelijk Gebied / BPL / UNESCO Werelderfgoed	Ontgrenzen	Nee	Het verzoek is om de contouren van het werkingssgebieden (MRA) Landelijk Gebied te verleggen, omdat dit een belemmering vormt voor het realiseren van woningbouw in de ontwikkelingszone Oostpoort.	Weigeren	Werkingsgebied (MRA) Landelijk Gebied volgt beschermingsregimes UNESCO Werelderfgoed (Stelling van Amsterdam) en Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL), dat op genoemde locatie grotendeels ook van toepassing is. Er zal worden verkend in hoeverre dit gebied wel of niet uit beide beschermingsregimes wordt gehaald ten gunste van de creatie van woningbouw mogelijkheden en -versnelling op een OV-knooppunt. Op dat moment wordt overwogen of de locatie al dan niet (deels) uit Landelijk Gebied gehaald wordt. De uitgangspunten voor begrenzing als Landelijk Gebied in relatie tot aanwezige landschappelijke kenmerken en waarden en bepaalde logische	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werkinggebied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatie van het ambtelijk advies	Consultatie PS
							landschappelijke eenheden zullen op dat moment in de afweging worden meegenomen.	
32.1.2022	Rijksstraatweg 1, Blaricum	BPL / Landelijk Gebied	Beiden	Nee	In motie M97-2020 verzoekt PS om het werkingsgebied BPL te verwijderen van de locatie Tergooi-ziekenhuis Blaricum, zodat er ontwikkeld kan worden volgens de uitgangspunten in de Nota van randvoorwaarden herontwikkeling Tergooilocatie Blaricum. De provincie heeft in overleg met de gemeente een voorstel tot herbegrenzing opgesteld.	Honoreren.	Bij de herbegrenzing is specifiek en gedetailleerd gekeken naar de aanwezige boskwaliteiten. Hiervoor heeft terreinbezoek plaatsgevonden. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begrenzing BPL / Landelijk Gebied bevinden zich in het oosten, noordoosten, zuidwesten en het zuiden van het plangebied. In het oosten is een buffer van 25 meter aangehouden tussen de ecologische verbindingszone en het plangebied. Dit conform advies van het Goois Natuurreservaat (GNR) (Bestemmingsplan 2014). In het noordoosten is meer ruimte geboden voor de ontwikkeling van woningen, op de plek waar momenteel al verharding aanwezig is ten behoeve van parkeren. Aan de zuidwestzijde is ruimte vrijgehouden voor een parkeergarage conform bestemmingsplankaart (BP 2014). Aan de zuidkant van het plangebied is de begrenzing BPL uitgebreid, ter bescherming van een stuk jong beukenbos ten westen van de hoofdentree. Aan de oostkant van de hoofdentree is de grens van het BPL verlegd t.b.v. de verplaatsing van de ambulancepost conform het BP 2014. Met de nieuwe begrenzing is het mogelijk het in de Nota van randvoorwaarden genoemde bouwoppervlak te realiseren en daarbij zoveel mogelijk van het waardevolle groen rond het ziekenhuis te behouden.	Ja

Nummer van het verzoek	Locatie	Werkinggebied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatie van het ambtelijk advies	Consultatie PS
33.1.2022	Zanderij Noord, Castricum	NNN	Beiden	Nee	Op 17 december 2020 heeft gemeente Castricum besloten om het huidige agrarische gebied om te vormen tot natuur.	Honoreren	De aangepaste begrenzing komt overeen met het bestemmingsplan (in procedure). Deze aanpassing draagt bij aan de N2000 doelen in het Noordhollands Duinreservaat en aan de robuustheid van het natuurnetwerk.	Ja
34.1.2022	Zuiderwoude, Waterland-Oost	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Dit herbegrenzingsverzoek is het resultaat van een gebiedsproces in Waterland Oost, ecologisch en agrarisch onderzoek en gesprekken met betrokkenen. Voor de ambitie vochtig weidevogelgrasland is het peil op de betreffende percelen te laag. Er zijn geen tot weinig broedparen aanwezig. De aanliggende percelen hebben bovendien geen ambitie vochtig weidevogelgrasland.	Honoreren	Dit voorstel is onderdeel van een integrale afweging voor begrenzings en ontgrenzingen in het gehele NNN-gebied Waterland-Oost, waarbij we NNN-hectares verplaatsen binnen het gebied.	Ja
35.1.2022	Die, Akersloot	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	Dit water bevindt zich middenin het NNN. Het voorstel is om dit water voor nu te begrenzen ten behoeve van de voortgang van de gebiedsprocessen.	Honoreren	Dit stuk water wordt niet begrensd om natuurambitie te realiseren. De begrenzing wordt gebruikt om de 13 ha NNN begrenzing die nu in de min staat recht te trekken, vanwege de wettelijke eis dat de totale NNN begrenzing niet kleiner mag worden. Dit is tijdelijk en er is geen verdere regelverzwaring op van toepassing.	Ja
36.1.2022	't Woutershok, Texel	NNN	Ontgrenzen	Nee	Dit betreft een camping.	Honoreren	Dit gebied is niet van belang voor N2000, levert geen bijdrage aan de robuustheid van het natuurnetwerk en heeft geen ecologische potentie.	Nee
37.1.2022	Volgermeer polder, Amsterdam	NNN	Begrenzen	Nee	Dit natuurgebied zou als NNN moeten zijn aangemerkt i.p.v. als BPL.	Weigeren	Dit betreft gemeentelijke natuur. De beleidskeuze is om gemeentelijke natuur niet te begrenzen.	Ja
38.1.2022	Geuzenbos, Amsterdam	NNN	Begrenzen	Nee	Dit deel van het landelijk gebied nabij NNN gebied Spaarnwoude moet als NNN begrensd worden.	Weigeren	Dit betreft gemeentelijke natuur. De beleidskeuze is om gemeentelijke natuur niet te begrenzen.	Ja
39.1.2022	Spoor, Velsen	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	De omgeving is opnieuw ingericht. Het perceel ligt naast NNN en grenst aan natuurverbinding ZN4.	Honoreren	De begrenzing draagt bij aan natuurverbinding ZN4 en aan regionale natuur.	Nee
40.1.2022	A9, Holendrecht	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	Dit gebied als NNN begrenzen t.b.v. natuurcompensatie voor de A1.	Honoreren	Dit verzoek is in lijn met een afspraak tot compensatie. Dit gebied wordt nu ingericht als NNN door Rijkswaterstaat. Dit is dan ook het moment waarop de begrenzing plaats vindt.	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werki ngsge bied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatatie van het ambtelijk advies	Consul- tatie PS
41.1.2022	Fort Kudelstaart, Kudelstaart	NNN	Begrenzen	Nee	Door dit gebied als NNN te begrenzen wordt behoud van natuur in de omgeving van Fort Kudelstaart zeker gesteld.	Weigeren	Dit gebied heeft weinig ecologische potentie.	Nee
42.1.2022	De Rading, Nieuw-Loosdrecht	NNN	Ontgrenzen	Nee	Het verzoek is om dit gebied te ontgrenzen, zodat garageboxen kunnen worden omgebouwd tot een woning.	Weigeren	Er is hier geen sprake van een begrenzingsfout. De uitgestrektheid en samenhang van de aanwezige bossen dragen sterk bij aan het ecologisch belang voor biodiversiteit.	Ja
43.1.2022	Herenweg, Egmond Binnen	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	Dit gebied is aangekocht door de provincie.	Honoreren	De begrenzing draagt bij aan de robuustheid van het NNN en heeft de potentie om de kwaliteit van het duingebied in grote mate te versterken. De abiotische omstandigheden in de duinzoom (met name kwel) maken bijzondere natuur mogelijk.	Nee
44.1.2022	Driftweg, Naarden	NNN	Ontgrenzen	Nee	Het verzoek is om dit gebied te ontgrenzen ten behoeve van woningbouw.	Weigeren	Dit gebieden is gelegen midden in het natuurnetwerk. Ontgrenzing ten behoeve van woningbouw zou een zeer nadelige invloed op omringende natuur hebben.	Ja
45.1.2022	Duinvlietspa d, Haarlem	NNN / BPL	NNN: Beiden BPL: Beiden	Nee	Dit verzoek komt uit een overeenkomst die met de eigenaar is gesloten ten behoeve van de realisatie van NNN.	Honoreren	Het voorstel leidt tot realisatie van NNN en optimalisatie van de begrenzing van NNN in deze omgeving. Het betreft hier belangrijke natuur in de binnenduinstrand, grenzend aan N2000 gebied, als onderdeel van een robuust, groot aaneengesloten NNN gebied. Waar NNN erbij komt, wordt ontgrensd van BPL. Waar NNN eraf gaat, wordt begrensd als BPL.	Nee
46.1.2022	Zwaagdijk	NNN	Begrenzen	Nee	Dit gebied was voorheen in gebruik voor de opslag van materiaal bij de aanleg van de Westfriisiaweg. Door begrenzing als NNN kan dit worden ingericht als bos met wandelpaden.	Weigeren	Dit gebied is alleen van potentiële meerwaarde voor het versterken van de ecologische verbindingszone. Verder heeft het geen groot belang voor het Natuurnetwerk en Natura2000.	Nee
47.1.2022	Klaverhoeve , Oosthuizen	NNN / BPL	NNN: Beiden BPL: begrenzen	Nee	Deze hectaren worden beheerd met agrarisch natuurbeheer. De verzoeker wil stukjes ruilen.	Honoreren: NNN ontgrenzen Weigeren: NNN begrenzen	De percelen die ontgrensd worden hebben een zeer beperkte bijdrage aan de samenhang van het NNN en het behoud van de functie voor de weidevogels. BPL biedt hiervoor voldoende bescherming. De percelen die worden aangeboden ter begrenzing hebben te weinig potentie.	Nee
48.1.2022	Kolhorn	NNN	Begrenzen	Nee	Inwoners en ondernemers willen het perceel inrichten als natuur.	Weigeren	De voorgestelde begrenzing heeft weinig toegevoegde waarde voor het NNN. Door de ligging nabij de bebouwde kom is dit gebied minder geschikt als weidevogelgebied. Het werkingsgebied BPL biedt voldoende bescherming.	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werkinggebied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatie van het ambtelijk advies	Consultatie PS
49.1.2022	Slaperdijk 2951, Velsen	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	De verzoeker beheert het gebied als natuur via beweiding door schapen. NNN begrenzing levert mogelijkheid tot aanvraag voor beheersubsidie.	Honoreren	De voorgestelde begrenzing levert een bijdrage aan een robuuste natuurverbinding tussen NNN-gebieden. Het perceel is onderdeel van één van de weinige open verbindingen tussen polder en binnenduinrand in een verstedelijkt gebied en vormt daar een mogelijkheid om tot een samenhangender NNN te komen.	Nee
50.1.2022	Broekervaart, Waterland-Oost	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Dit voorstel is het resultaat van een gebiedsproces in Waterland Oost, ecologisch en agrarisch onderzoek en gesprekken met betrokkenen. In dit gebied zijn weinig mogelijkheden tot realisatie van natuur.	Honoreren	Dit voorstel is onderdeel van een integrale afweging voor begrenzingen en ontgrenzingen in het gehele NNN-gebied Waterland-Oost, waarbij we NNN-hectares verplaatsen binnen het gebied.	Ja
51.1.2022	Bovenlanden, Aalsmeer	NNN	Begrenzen	Nee	Er is een bestuurlijke afspraak met stichting de Bovenlanden dat er gefaseerd eilanden beschikbaar komen voor natuurontwikkeling, die dan vervolgens ook begrensd en ingericht worden. Dit gebied is eerder aangeduid als zoekgebied NNN.	Honoreren	Dit voorstel is conform de bestuurlijke afspraak met stichting de Bovenlanden.	Nee
52.1.2022	Land van Kager, Castricumerpolder	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	Dit perceel ligt als enclave in het reservaat Castricumerpolder.	Honoreren	Het perceel is onderdeel van weidevogelgebied en draagt bij aan een robuuster NNN.	Nee
53.1.2022	Krommenier Woudpolder, Krommenie	NNN	Begrenzen	Nee	Het verzoek is om rietkragen te begrenzen ten behoeve van het veenmosrietland.	Weigeren	Het gebied heeft ecologische potentie, maar de verzoeker is niet de eigenaar en het verzoek is niet afgestemd met de eigenaren. Bovendien is het de vraag of het beheer haalbaar is voor de verzoeker.	Nee
54.1.2022	Vliegveld Bergen	NNN	Begrenzen	Nee	Het gebied is provinciaal eigendom en het wordt verpacht met een weidevogelstelling.	Weigeren	De begrenzing kan weinig bijdragen aan het NNN. Het grenst niet aan NNN of N2000 gebied. Het perceel is van geringe actuele ecologische waarde. Het heeft weinig potentieel voor het ontwikkelen van natuurwaarde en zeker geen karakteristieke natuur voor Noord-Holland.	Nee
55.1.2022	Land van Muis, Jisp	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	De eigenaar wil agrarische percelen omzetten naar natuur.	Honoreren	De begrenzing is van belang m.b.t. internationale bescherming en de bescherming van belangrijke natuur met een klein zoekgebied die karakteristiek is voor Noord-Holland. Tevens is het van belang voor de robuustheid en samenhang van het NNN en voor regionale natuurverbindingen.	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werkinggebied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatie van het ambtelijk advies	Consultatie PS
56.1.2022	Kust Zandvoort	NNN	Begrenzen	Nee	Zuid-Holland heeft de gehele kuststrook begrensd als NNN.	Weigeren	Strand wordt in Noord-Holland in beginsel niet begrensd als NNN, vanwege de recreatieve functie. Het wordt voldoende beschermd met de beschermingsregimes die nu van toepassing zijn. Het heeft geen verdere ecologische toevoeging aan het NNN.	Ja
57.1.2022	Bakkum	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	De inrichting als natuur is in dit gebied gerealiseerd volgens het vereveningsbeleid van de gemeente Castricum. Hierin is natuurrealisatie de voorwaarde voor de bouw van woningen.	Honoreren	De percelen zijn waardevol voor de ontwikkeling van natuur die internationaal zeldzaam is en kan bijdragen aan de realisatie van de Natura 2000-doelen.	Nee
58.1.2022	Herenweg, Breukeleveen	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Dit verzoek komt uit de wens om de huidige situatie en het gebruik te laten aansluiten bij planologische situatie.	Honoreren	Het gaat hier om een begrenzingsfout: dit is een klein geïsoleerd stukje sloot in bebouwd gebied naast de weg.	Nee
59.1.2022	Noorddijk, Wieringen	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Het rijk is voornemens dit perceel te verkopen en wil daarvoor NNN ontgrenzen.	Honoreren	Er is weinig ecologische potentie.	Nee
60.1.2022	Loosdrecht	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Een agrariër verplaatst zijn bedrijf van Natura2000 naar NNN gebied. Hierbij gaat hij over naar een biologische melkveebedrijfsvoering.	Honoreren	Dit verzoek is onderdeel van omvangrijke aankoop en grondruil waarmee verschillende emissies in Natura2000 worden geëlimineerd, NNN wordt gerealiseerd en een natuurverbinding (Egelshoek) wordt begrensd. Onderdeel van de afspraken (GS besluit 19 juni 2021) is een verplaatsing en bedrijfsreconstructie van de aanwezige agrariër die overgaat op biologische bedrijfsvoering.	Nee
61.1.2022	Kromme Rade, Wijdmeren	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	De begrenzing loopt dwars door de tuin van de eigenaar.	Honoreren	Het perceel draagt niet bij aan de realisatie van Natura 2000-doelen.	Nee
62.1.2022	Zilkerduinweg, Bloemendaal	NNN / Grondbewerking en voor permanente bollenteelt uitgesloten / BPL	NNN / Grondbewerkingen voor permanente bollenteelt uitgesloten: Ontgrenzen	Ja (Z2 Amsterdamse Waterleiding Duinen en Z5 Landgoederen bij Heemsted	De gronden aan de duinrand worden gebruikt voor bollenteelt en vaste teelt. De percelen zijn onmisbaar voor (wissel)teelt. Doordat de werkingsgebieden NNN en 'Grondbewerkingen voor permanente bollenteelt uitgesloten' van toepassing zijn, is grondbewerking hier nu niet toegestaan.	Honoreren	De demping van het Oosterkanaal is niet meer aan de orde. Het kanaal voorkomt grote kwelpotentie. Daardoor levert de begrenzing als NNN geen noemenswaardige bijdrage meer aan de doelen van Natura2000. De voorgestelde ontgrenzing heeft geen negatief effect op de robuustheid, natuurverbindingen of kenmerkende lokale natuur. Nu dit perceel wordt ontgrensd van het NNN, wordt het ook ontgrensd van het	Ja

Nummer van het verzoek	Locatie	Werki ngsge bied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatie van het ambtelijk advies	Consul- tatie PS
			BPL: Begrenzen	e en Bennebro ek) (zie onder de tabel)			werkingsgebied 'Grondbewerkingen voor permanente bollenteelt uitgesloten'.	
63.1.2022	Landgoed Vogelenzan g, Bloemenda l	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Ja (Z2 Amsterda mse Waterleidi ng Duinen en Z5 Landgoed eren bij Heemsted e en Bennebro ek) (zie onder de tabel)	Het omvormen van de rijksmonumentale historische buitenplaats met tuin in vroege landschapsstijl naar natuur tast de monumentale waarde van de buitenplaats en tevens de kernkwaliteit van het BPL aan. De in en om het complex liggende gronden zijn benodigd voor agrarische bedrijfsvoering.	Honoreren	De percelen hebben weinig ecologische potenties. Voor zover de gronden van Landgoed Vogelenzang nog niet zijn ingericht als natuur kunnen ze daarom worden ontgrensd.	Ja
64.1.2022	Emmaweg, Kortenhoef	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Het betreft een zeer smalle strook NNN aan de westzijde van het perceel.	Honoreren	Hiermee wordt een begrenzingsfout rechtgezet.	Nee
65.1.2022	Kortenhoefs edijk, Kortenhoef	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Dit perceel heeft een woonfunctie.	Honoreren	Op dit perceel ligt de enkelbestemming wonen.	Nee
66.1.2022	Moleneind, Kortenhoef	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Een zeer klein stukje van dit perceel is als NNN begrensd. Het verzoek is om de begrenzing gelijk te trekken met het kadastrale perceel.	Honoreren	Hiermee wordt een begrenzingsfout rechtgezet.	Nee
67.1.2022	Jachthaven Scherpel, Loosdrecht	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	De aanduiding NNN past niet in de bedrijfsvoering van de jachthaven.	Honoreren	Dit perceel heeft geen natuurwaarde en draagt niet bij aan de realisatie van het NNN.	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werki ngsge bied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatatie van het ambtelijk advies	Consul- tatie PS
68.1.2022	Emmaweg, Kortenhoef	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Een zeer klein stukje van dit perceel is als NNN begrens. Het verzoek is om de begrenzing gelijk te trekken met het kadastrale perceel.	Honoreren	Hiermee wordt een begrenzingsfout rechtgezet.	Nee
69.1.2022	Sportverenig ing Loosdrecht	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Een zeer klein stukje van dit perceel is als NNN begrens. Het verzoek is om de begrenzing gelijk te trekken met het kadastrale perceel.	Honoreren	Hiermee wordt een begrenzingsfout rechtgezet.	Nee
70.1.2022	Nieuw- Loosdrechts edijk, Loosdrecht	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Een zeer klein stukje van dit perceel is als NNN begrens. Het verzoek is om de begrenzing gelijk te trekken met het kadastrale perceel.	Honoreren	Hiermee wordt een begrenzingsfout rechtgezet.	Nee
71.1.2022	Nieuw- Loosdrechts edijk, Loosdrecht	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	Het grootste deel van het perceel is reeds begrens. Het perceel is in eigendom van de provincie. Volledige begrenzing is gewenst.	Honoreren	Het perceel ligt in het N2000 gebied Oostelijke Vechtplassen en is van belang om het recht van overpad te behouden voor de achterliggende percelen van het NNN.	Nee
72.1.2022	Nieuw- Loosdrechts edijk, Loosdrecht	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Een zeer klein stukje van dit perceel is als NNN begrens. Het verzoek is om de begrenzing gelijk te trekken met het kadastrale perceel.	Honoreren	Hiermee wordt een begrenzingsfout rechtgezet.	Nee
73.1.2022	Nieuw- Loosdrechts edijk, Loosdrecht	NNN / BPL	NNN: Ontgrenzen BPL: Begrenzen	Nee	Een zeer klein stukje van dit perceel is als NNN begrens. Het verzoek is om de begrenzing gelijk te trekken met het kadastrale perceel.	Honoreren	Hiermee wordt een begrenzingsfout rechtgezet.	Nee
74.1.2022	Noordlaan, Bergen	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	De eigenaren staan positief ten opzichte van de realisatie van natuur. Qua potentie zijn dit goede gronden om natuur te ontwikkelen.	Honoreren	De begrenzing van het gebied maakt het mogelijk om hier bijzondere natuurwaarden te behalen. Het kan bijdragen aan een west-oost verbinding tussen duin en polder. Dit is een nog redelijk open overgang van duin naar polder in een duinzoom. Deze gebieden zijn zeldzaam en kwetsbaar voor het dichtslibben met bebouwing. De begrenzing als NNN gaat dit gevaar tegen.	Nee
75.1.2022	Zuiderdijk, Drechterland	NNN	Ontgrenzen	Nee	Het verzoek is om de percelen te ontgrenzen vanwege de aanhoudende groei van het bedrijf.	Honoreren	De percelen dragen niet bij aan de realisatie van Natura 2000-doelen en hebben ook geen versterkende functie voor trekvogels. De actuele bijdrage aan de robuustheid en samenhang van	Nee

Nummer van het verzoek	Locatie	Werki ngsge bied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatatie van het ambtelijk advies	Consul- tatie PS
							het NNN-gebied W11 is zeer beperkt. Ook is er geen NNN natuurverbinding aanwezig.	
76.1.2022	Uitgeesterweg, Castricum	NNN	Ontgrenzen	Nee	Het gaat om een toegangsweg. Er wordt diverse keren per jaar gebruik gemaakt van deze weg als overpad aan derden.	Weigeren	Ontgrenzen is onwenselijk, omdat dit negatieve effecten heeft op de aangrenzende percelen die begrensd zijn als NNN.	Nee
77.1.2022	Stengweg, De Cocksdoorp	NNN	Ontgrenzen	Nee	Dit betreft een huiskavel.	Honoreren	Het perceel heeft geen natuurbestemming.	Nee
78.1.2022	Jan Verfaillleweg , Den Helder	NNN	Ontgrenzen	Nee	Dit betreft een woning en een tuin.	Honoreren	De percelen hebben weinig potentie als natuur. De percelen hebben reeds lange tijd een andere functie en leveren een zeer beperkte bijdrage aan het NNN.	Nee
79.1.2022	Egelshoek, Loosdrecht	NNN	Begrenzen	Nee	De provincie heeft met eigenaren overeenstemming bereikt om de betreffende percelen te begrenzen als NNN, om te dienen als overgangszone van de Egelshoek (lager gelegen veengebied) naar Utrecht (hoger gelegen zandgebied).	Honoreren	De begrenzing van deze percelen is van groot belang om een ecologische verbinding naar de heuvelrug van Utrecht te realiseren.	Nee
80.1.2022	Melkveehou derij Heiloo	NNN	Ontgrenzen	Nee	Natuurbeheer als vochtig weidevogelgrasland past niet in de bedrijfsontwikkeling van de melkveehouderij.	Weigeren	Het verwezenlijken van de liggende natuurambitie draagt bij aan de ontwikkeling van natuur die internationaal zeldzaam is. De percelen lenen zich uitstekend voor de ontwikkeling van vochtige weidevogelgraslanden, aansluitend op bestaand open weidevogelgebied.	Ja
81.1.2022	Ae-en en Die-en, Waterland- Oost	NNN / BPL	NNN: Beiden BPL: Beiden	Nee	Dit herbegrenzingsverzoek is het resultaat van een gebiedsproces in Waterland Oost, ecologisch en agrarisch onderzoek en gesprekken met betrokkenen.	Honoreren	Dit voorstel is onderdeel van een integrale afweging voor begrenzingen en ontgrenzingen in het gehele NNN-gebied Waterland-Oost, waarbij we NNN-hectares verplaatsen binnen het gebied. Waar NNN erbij komt, wordt ontgrensd van BPL. Waar NNN eraf gaat, wordt begrensd als BPL.	Ja
82.1.2022	Goudriaanka naal, Waterland- Oost	NNN / BPL	NNN: Beiden BPL: Beiden	Nee	Dit herbegrenzingsverzoek is het resultaat van een gebiedsproces in Waterland Oost, ecologisch en agrarisch onderzoek en gesprekken met betrokkenen.	Honoreren	Dit voorstel is onderdeel van een integrale afweging voor begrenzingen en ontgrenzingen in het gehele NNN-gebied Waterland-Oost, waarbij we NNN-hectares verplaatsen binnen het gebied. Waar NNN erbij komt, wordt ontgrensd van BPL. Waar NNN eraf gaat, wordt begrensd als BPL.	Ja

Nummer van het verzoek	Locatie	Werki ngsge bied	Begrenzen of ontgrenzen	Wijziging WKW of BPL?	Toelichting verzoek	Ambtelijk advies	Motivatie van het ambtelijk advies	Consul- tatie PS
83.1.2022	Peereboompolder, Waterland-Oost	NNN / BPL	NNN: Beiden BPL: Beiden	Nee	Dit herbegrenzingsverzoek is het resultaat van een gebiedsproces in Waterland Oost, ecologisch en agrarisch onderzoek en gesprekken met betrokkenen.	Honoreren	Dit voorstel is onderdeel van een integrale afweging voor begrenzings en ontgrenzings in het gehele NNN-gebied Waterland-Oost, waarbij we NNN-hectares verplaatsen binnen het gebied. Waar NNN erbij komt, wordt ontgrensd van BPL. Waar NNN eraf gaat, wordt begrensd als BPL.	Ja
84.1.2022	Papesloot, Waterland-Oost	NNN	Begrenzen	Nee	Dit herbegrenzingsverzoek is het resultaat van een gebiedsproces in Waterland Oost, ecologisch en agrarisch onderzoek en gesprekken met betrokkenen.	Honoreren	Dit voorstel is onderdeel van een integrale afweging voor begrenzings en ontgrenzings in het gehele NNN-gebied Waterland-Oost, waarbij we NNN-hectares verplaatsen binnen het gebied.	Ja
85.1.2022	Molenweg, Schoorl	NNN / BPL	NNN: Begrenzen BPL: Ontgrenzen	Nee	Het verzoek is om dit perceel te begrenzen als NNN, zodat het kan worden ingericht en beheerd als natuur.	Honoreren	De percelen dragen bij aan de instandhouding en de uitbreiding van het Habitatype H3260 buiten het Natura 2000-netwerk. Bovendien is de locatie kansrijk voor de ontwikkeling van karakteristieke Noord-Hollandse binnenduynrandnatuur. Daarnaast is een positieve bijdrage te verwachten op de lokale biodiversiteit.	Nee

Amsterdamse Waterleidingduinen (Z2)

1 Algemene gegevens

Nummer	Z2
Naam gebied	Amsterdamse Waterleidingduinen
Regio Natuurbeheerplan 2020	Zuid/West Rijnland
Gemeenten	Zandvoort, Bloemendaal
Overige wettelijke en beleidsmatige gebieds- beschermingsregimes relevant voor natuur	- Natura 2000-gebied #88 Kennemerland-Zuid (Habitatrichtlijngebied) - Stiltegebied
Gebruik / functie	Natuur, waterwinning, recreatie, cultuurhistorie en kustveiligheid
Oppervlakte NNN	2483 hectare
Eigendom / beheer	Gemeente Amsterdam/Waternet

2 Oppervlakte en samenhang NNN

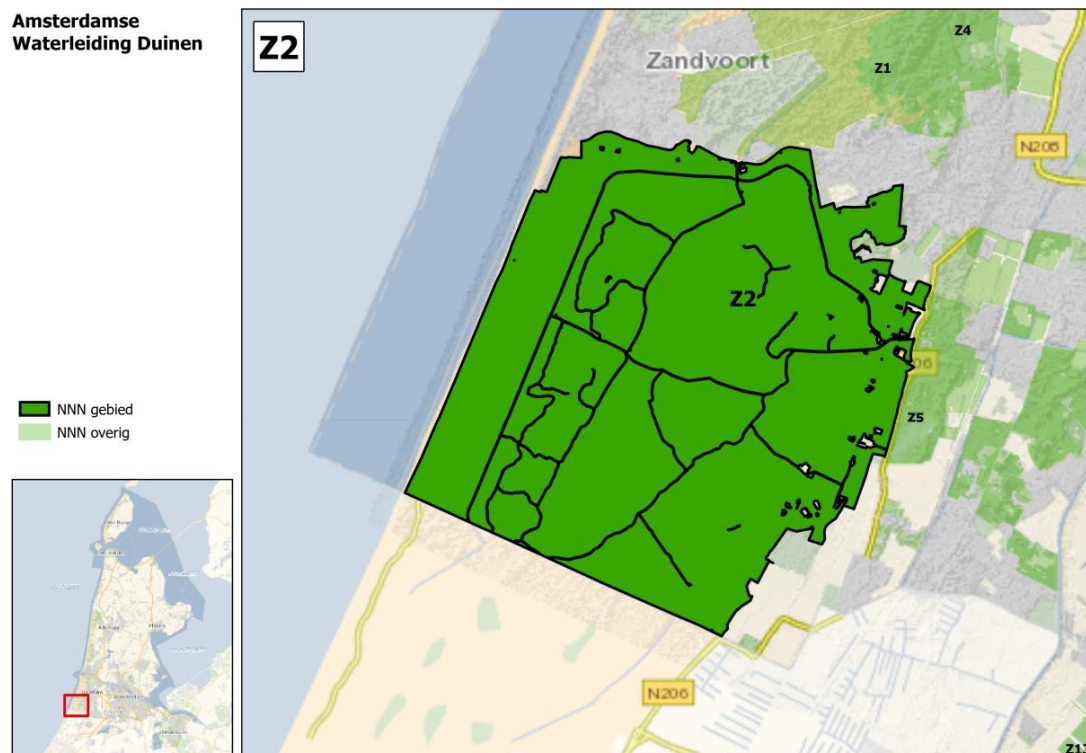
Het gebied Amsterdamse Waterleidingduinen (noord) ligt tussen Zandvoort en Noordwijk aan Zee in de Provincie Zuid-Holland. Alleen het noordelijk deel is zodoende als NNN-gebied in de Provincie Noord-Holland gelegen. Samen met het noordelijk gelegen Nationaal Park Zuid-Kennemerland en het Zuid-Hollandse deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen vormt dit gebied het Natura 2000-gebied Kennemerland Zuid. De **oppervlakte** van het NNN-gebied bedraagt ongeveer 2500 hectare. De **samenhang** binnen het gebied bestaat uit het uitgestrekte aaneengesloten landschap van jonge en oudere duinen en een samenhangend watersysteem in de zin van infiltratieplassen- en kanalen voor waterwinning.

De **samenhang** met andere gebieden in het NNN bestaat er hoofdzakelijk uit dat het gebied onderdeel is van de min of meer ononderbroken duinreep langs de Nederlandse vastelandskust. Ten noorden ligt duingebied Nationaal Park-Zuid-Kennemerland (Z1) en boven het Noordzeekanaal liggen Duinen bij Wijk aan Zee (N18), Noordhollands Duinreservaat (N4) en Schoorlse Duinen (N3). Ten zuiden liggen de duinen van Zuid-Holland. De relatie van deze samenhangende duingebieden wordt, althans voor een deel van de fauna zoals kleine zoogdieren en vlinders, beperkt door het Noordzeekanaal. Om de interne natuurverbinding en de verbinding tussen Amsterdamse Waterleidingduinen (Noord) (Z2) en Nationaal Park Zuid-Kennemerland (Z1) te bevorderen zijn er 3 natuurbruggen (ecoducten) gerealiseerd over het spoor en de drukke wegen N200 en Zandvoortselaan).

De duingebieden hebben in Nederland aan de binnenlandse zijde veelal een harde grens met het achterliggende agrarische landschap die is ontstaan door ontginning van de oude binnenduinen en de poldergebieden op de achterliggende strandvlakte. In de Amsterdamse Waterleidingduinen

is dat niet het geval en is via het Vinkenveld en Naaldenveld een zachte overgang aanwezig met de talrijke buitenplaatsen tussen Vogelenzang en Heemstede (Z5 Landgoederen bij Heemstede en Bennebroek). De samenhang met verder oostelijk gelegen bosgebieden is beperkt, al is via een lange natuurverbinding nog wel uitwisseling mogelijk met Amsterdamse Bos, Nieuwe Neer en Amstelveense Poel (Z15).

Figuur 1: Ligging NNN-gebied Amsterdamse Waterleidingduinen (noord) en omliggende NNN-gebieden inclusief nummer. Voor een overzicht van de natuurbeheertypen wordt verwezen naar het Natuurbeheerplan.

3 Landschapsecologische karakteristiek

Ontstaansgeschiedenis

De Amsterdamse Waterleidingduinen omvatten een groot min of meer aaneengesloten duinmassief, dat hoofdzakelijk bestaat uit het **jonge duinlandschap** (fysisch-geografische regio: duinen). Uniek aan de Amsterdamse Waterleidingduinen is de nog redelijk complete landschapsopbouw van de oude duinen of strandwallen in de oostelijke landgoederenzone (Z5), tot de complete serie jonge duinen.

Het jonge duinlandschap is behalve uitgestrekt ook zeer gevarieerd en rijk aan reliëf. De hoge duinen zijn pas na 900 ontstaan, terwijl de lage strandwallen al meer dan 5000 jaar geleden zijn gevormd. Voor het ontstaan van de jonge duinen lag er langs de kuststrook een reeks lage strandwallen, onderbroken door zeegaten die zich door de eeuwen heen verplaatsten, openden of juist sloten. Deze strandwallen of oude duinen zijn nu nog te vinden in de binnenduinrand. De strandwallen worden onderbroken door strandvlaktes, waar veenvorming heeft plaats gevonden. De hoge jonge duinen zijn vanaf de vroege Middeleeuwen gevormd door de stijgende zeespiegel in combinatie met aanlandige wind. Ze zijn over de oude strandwallen en -vlakten heen gestoven en vermengd. Daarnaast is de oude kustlijn oostwaarts verplaatst door kustafslag van de strandwallen.

Vanaf de 17^e eeuw begon de mens in te grijpen door (eerst nog kleinschalig) actieve kustverdediging en plaatselijke bebossing en werden er langs en in de duinrand veel buitenplaatsen gesticht. In de 19^e eeuw werden de duinen grootschalig en intensief vastgelegd als bescherming tegen de zee en overstuiving van woonplaatsen en er vonden afzandingen plaats bij buitenplaatsen ten behoeve van de verkoop van zand voor de verstedelijking. Vanaf 1851 werd het duin gebruikt voor waterwinning. Toen de watervraag vanuit Amsterdam steeds groter werd door een aanhoudende cholera-epidemie begon de zoetwatervoorraad al snel in te klinken en werd gezocht naar alternatieve methodes van drinkwaterwinning. Vanaf 1957 werden daarom infiltratieplassen gegraven waarin Rijnwater kon infiltreren in de zandbodem en via winkanalen en diepere drains werd afgevoerd naar het zuiveringsbedrijf van Waternet (Leiduin). Sinds de tweede helft van de jaren 70 van de vorige eeuw werd het water voorgezuiverd. Dit is nog steeds de voornaamste methode voor drinkwaterwinning in de Amsterdamse Waterleidingduinen.

Ook de Tweede Wereldoorlog heeft zijn sporen achtergelaten in het landschap. De Atlantikwall is een van de meest intacte vestingen in West-Europa. In de Amsterdamse Waterleidingduinen zijn op veel plaatsen nog restanten van deze Atlantikwall terug te vinden, waaronder vele bunkers.

Aardkundige waarden

Dit gebied bestaat uit Jonge en Oude Duinen met uiteenlopende reliëfarme en reliëfrijke duintypen (bv: paraboolduinen, kamduinreeksen, 'losse' loopduinen) en in de zandondergrond veenlagen van verschillende ouderdom. De Oude en Jonge Duinen worden door een veenlaag gescheiden. Delen van de duinen zijn vergraven voor waterwinningskanalen of verdedigingswerken tijdens WOII (Atlantikwall). De terreinen die behoren tot het drinkwaterwingebied behoren niet tot het aardkundig monument.

De (jonge) duinen zijn aardkundig van internationaal belang.

Ontwikkelingen zijn mogelijk indien het bodemprofiel en reliëf (bijv. door activiteiten als heien, graven en egaliseren) niet significant worden aangetast. Bij ontwikkelingen die beroering tot een diepte van 1 m. onder maaiveld vergen is in beginsel geen sprake van aantasting van de aardkundig waarde.

Abiotische en ruimtelijke karakteristiek

Een belangrijk kenmerk van de duingebieden en de daar aanwezige variatie is de rijkdom aan gradiënten, met name in dynamiek, in kalkgehalte van het duinzand, in vochtigheid en in reliëf en expositie. Van west naar oost is een gradiënt in de winddynamiek aanwezig die min of meer gelijkloopt met een toename van opgaande beplanting (struweel en bos) en een gradiënt in ontkalking. Naarmate duinen meer vastgelegd en ouder zijn neemt de oppervlakkige ontkalking van de bodem toe.

Het belangrijkste sturende proces voor de ontwikkeling van het duingebied is dus de dynamiek van wind en (zee)water. Met name de zeereep is van groot belang als kustverdediging en de winddynamiek is hier zeer groot maar zal ook altijd begeleid moeten worden. Daarbij wordt wel steeds meer ruimte gevonden om dit te bereiken met 'natuurlijke' processen, zoals zandaanvoer door de wind als gevolg van slimme zandsuppletie. Hiertoe zijn in de zeereep tussen Noordwijk en Zandvoort tussen strandpalen 70 en 73 kuilen gemaakt om de verstuiving vanuit de zeereep naar het achtergelegen duin weer op gang te brengen (project Noordvoort). Behalve in de zeereep is actieve verstuiving ook voor het achterliggende open duinlandschap een cruciale factor (sleutelproces) voor het behoud van de kenmerkende natuurwaarden. Door de aanvoer van kalkrijk zand ontstaan nieuwe pionier milieus en worden ook de effecten van ontkalking vertraagd, waardoor de belangrijke gradiënten in kalkrijkdom worden behouden.

De hiervoor beschreven macrogradiënten verklaren een groot deel van de verscheidenheid van het duingebied als geheel, zowel in verschijningsvorm als in aanwezige natuurwaarden. Het samenspel in de duinen is echter veel complexer en kleinschaliger, onder meer omdat ook het reliëf een grote invloed heeft op de waterhuishouding en de expositie (noord- en zuidhellingen) en daarmee op de begroeiing van het duin. Tenslotte zijn ook menselijk gebruik en effecten van begrazing van belang. In de duinen was en is begrazing door konijnen een belangrijke factor, maar door grote schommelingen in de konijnenstand door uitbraken van virusziektes is een deel van de openheid van de duinen aangetast en heeft vergrassing van open duinen versneld plaatsgevonden. In de Amsterdamse Waterleidingduinen speelt overbegrazing door damherten een rol. Het leidt tot een achteruitgang van de soortenrijkdom in zowel kruidenrijke vegetaties als boshabitat, en het belemmert bosverjonging.

Nabij de binnenduinrand is veel (grotendeels ook aangeplant) bos aanwezig, wat gekenmerkt wordt door beslotenheid. Vrijwel het hele gebied is aangewezen als stiltegebied, uitgezonderd het deel dat direct aan Zandvoort grenst. Relatieve rust, stilte en donkerte zijn dus belangrijke kenmerken in dit deel van het gebied. Nabij Zandvoort zorgt het Circuit Park Zandvoort regelmatig voor verstoring.

Hoge waterstanden in de winter en een voor de duinen kenmerkende peildynamiek zijn bepalend voor de aanwezigheid van soortenrijke vegetaties. In oudere duinvalleien neemt de hoeveelheid organische stof toe en het kalkgehalte van het zand af, waardoor op termijn verzuring van de natte milieus plaatsvindt. Door kalkrijke kwel vanuit de omliggende duinen wordt echter in delen (vaak

de randen) van de duinvalleien de kalkrijkdom op orde gehouden. Hierdoor ontstaan ook op kleinere schaal interessante overgangen in zowel vochtigheid als kalkgehalte. Op grotere schaal is het watersysteem ook van groot belang voor de overgang van de jonge duinen naar de achtergelegen strandvlakten. In de duinen is sprake van een 'zoetwaterbel' die rust op het zoute grondwater in de diepere ondergrond. Naarmate de duinen hoger en breder zijn, komt de onderkant van de zoetwaterbel op grotere diepte in de ondergrond te liggen. Aan de bovenkant bolt het zoete grondwater in het duinmassief sterk op, waardoor er sprake is van een watertoevoer naar de flanken van het duinmassief, waar met name landinwaarts het water als zoete kalkrijke kwel en duinrellen weer aan de oppervlakte komt.

Huidig gebruik

Het huidig gebruik in de Amsterdamse Waterleidingduinen (noord) is hoofdzakelijk gericht op de waterwinning en de natuurfunctie, waarbij (gezoned) recreatief medegebruik mogelijk is, vooral in de vorm van wandelen. Fietsen kan alleen op het fietspad aan de westrand (Zandvoort-Langevelderslag). Verder kan er binnen dit gebied niet gefietst worden. Door de beheerder worden toegangsbeperkingen gehanteerd in het kader van natuurbehoud, zoals in jaarronde rustgebieden. Daarnaast is ook de zeereep, die naast natuur een primaire functie als kustverdediging heeft, niet toegankelijk buiten de aangegeven routes naar het strand. Naast de hoofdfuncties natuur en kustverdediging kent het gebied een belangrijke functie voor de drinkwaterwinning. In de Waterleidingduinen wordt twee-derde van het drinkwater van Amsterdam voorgezuiverd. Naast geïnfiltreerd rivierwater wordt er een beperkte hoeveelheid duinwater gewonnen. Net buiten het Natura 2000-gebied ligt in de landgoederenzone de drinkwaterzuivering en -opslag. Jaarlijks wordt tot 70 miljoen m³ water gewonnen, waarvan maximaal 12,7 miljoen m³ duinwater en de rest voorgezuiverd Rijnwater.

De Amsterdamse Waterleidingduinen heeft ook een belangrijke functie als strategisch voorraadgebied. In de ondergrond is een goed beschermde zoetwatervoorraad aanwezig die door diepe winputten onttrokken kan worden.

De waterwinning heeft invloed op de regionale hydrologie, met name op de watertoevoer naar de aan de duinen grenzende gebieden.

Kernkwaliteiten

Op basis van het voorgaande worden in Amsterdamse Waterleidingduinen de volgende ecologische kernkwaliteiten onderscheiden, die de basis vormen voor het behoud van biodiversiteit die (inter)nationaal en/of regionaal van belang is:

- Begeleid dynamisch duinlandschap
- Infiltratieplassen en –kanalen met zuiveringsmoerassen
- Vastgelegd binnenduinlandschap

4 Natuurwaarden

De natuurwaarden, zowel actueel als potentieel, zijn hierna beschreven aan de hand van de kernkwaliteiten van het gebied.

Kernkwaliteit: Begeleid dynamisch duinlandschap

Actuele natuurwaarden

De buitenste jonge duinen vormen een (begeleid) dynamisch open duinlandschap. In dit landschap uiten verschillen in windwerking, expositie en vochtigheid zich in een grote verscheidenheid aan soortenrijke vegetaties en bijbehorende fauna, die grotendeels bijeenkomen in het beheertype **N08.02 Open duin**. In afwisseling daarmee komen verspreid ook **N15.01 Duinbos** voor en, wanneer spontaan ontstaan, **N08.03 Vochtige duinvallei**. Voor duinbos geldt dat deze meer verspreid voorkomt dan in de binnenduinen en nooit meer dan ongeveer een kwart van de oppervlakte uitmaakt. Kleinere bosjes in valleitjes kunnen overigens wel spontaan en al lang aanwezig zijn en mede daardoor rijk zijn aan bijzondere soorten.

De meest dynamische delen binnen het open duin bestaan uit de zogenaamde witte duinen (ook als H2120 Witte duinen aangewezen in het kader van Natura 2000). Deze komen voor als een aaneengesloten zone van stuivende helmduinen in en direct achter de zeereep. Veel van deze duinen zijn in het kader van kustverdediging in het verleden gefixeerd door onder meer aanplant van helmgras. Intussen is het belang van actieve verstuiving voor het hele duinecosysteem zo duidelijk geworden dat weer ruimte gezocht wordt voor actieve verstuivingsprocessen. Zo worden momenteel kerven en stuifkuilen in de zeereep gegraven waarin de wind vrij spel heeft. Hierbij wordt gekeken waar dit vanuit kustverdedigingsoogpunt verantwoord is. Verder wordt actief gezocht naar mogelijkheden om zandsuppleties niet te beperken tot een vooraf vastgestelde ophoging van het strand, maar zodanig uit te voeren dat deze door verstuiving op 'natuurlijke' wijze de zeereep van vers zand voorzien.

Op de plaatsen waar de dynamiek wat lager is, zijn duingraslanden ontstaan die bedekt zijn met een vrijwel gesloten gras-, mos of korstmosmat. Deze zogeheten grijze duinen (ook in verschillende varianten van H2130 Grijze duinen aangewezen in het kader van Natura 2000), beslaan in de Nederlandse duinen relatief grote oppervlaktes, waardoor ze internationaal van groot belang zijn. Deze duingraslanden (het zogenaamde fakkелgras- en dauwbraamlandschap in de kalkrijke duinen) zijn soortenrijk en bevatten unieke plantengemeenschappen, die deels bepaald worden door de lokale kalkrijkdom. Terwijl in de meeste gebieden kalkrijke en kalkarme grijze duinen als een mozaïek in het landschap liggen, is de ligging ervan in de Amsterdamse Waterleidingduinen voor de kalkrijke variant beperkt tot direct achter de zeereep en voor de kalkarme variant in het binnenduin.

In de kalkrijke duingebieden zijn wijd verspreid duindoornstruwelen (ook als H2160 Duindoornstruwelen aangewezen in het kader van Natura 2000) en in zeer beperkte mate kruipwilgstruwelen (ook als H2170 Kruipwilgstruwelen aangewezen in het kader van Natura 2000) aanwezig. Met name duindoornstruwelen zijn in Europa zeldzaam en dus van grote internationale waarde. In de duindoornstruwelen komen **bos en/of struweelvogels** voor, waaronder de nachtegaal in grote getalen. Deze struwelen worden aangetast door overbegrazing door de damherten.

In de vochtige laagten liggen vochtige duinvalleien (ook als H2190 Vochtige duinvalleien aangewezen in het kader van Natura 2000). Door de waterwinning zijn vochtige duinvalleien die een spontaan ontstaan kennen zeer beperkt aanwezig in het gebied. Tevens is verruiging nog steeds een bedreiging voor de valleien. De spontaan ontstane variant met permanent open water is zelfs afwezig en betreft alleen de kunstmatige infiltratieplassen/-kanalen. De soortenrijke vochtige variant (ook als H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk) aangewezen in het kader van Natura 2000) is in een beperkt aantal valleien nog vertegenwoordigd. Naast meer algemene soorten komen de karakteristieke valleisoorten als moeraswespenorchis, slanke gentiaan, knobbies en teer guichelheil slechts sporadisch voor.

De gemaaide en begraasde vochtige tot droge duingraslanden in de Amsterdamse Waterleidingduinen staan bekend om hun rijkdom aan **graslandpaddenstoelen** zoals wasplaten en satijnzwammen. Deelgebieden als het Groot Zwarteveld zijn uitzonderlijk rijk, maar verspreid in het hele gebied zijn goede locaties aanwezig op oude ongestoorde bodems. De intensieve hertenvraat veroorzaken ook voor deze soorten een achteruitgang.

De duinen zijn een goed habitat voor amfibieën en reptielen, waarvan de **rugstreeppad** en **zandhagedis** kenmerkend zijn. Ook voor **ongewervelden van droge milieus** zijn de open duinen van groot belang. Zo weten de zeldzame, kleine parelmoervlinder, duinparelmoervlinder en blauwvleugelsprinkhaan zich hier ook te handhaven. De duinvalleien zijn van belang voor **ongewervelden van natte milieus** waaronder de nauwe korfslak.

Bijzondere elementen in het open duinlandschap en sporadisch ook verder landinwaarts, zijn de bunkers van de Atlantikwall. Deze vertegenwoordigen als overblijfselen van Wereldoorlog II een cultuurhistorische waarde, maar zijn tevens van belang voor overwinterende insecten en vooral **vleermuizen**, zoals de zeldzame meervleermuis. Veel bunkers worden hiervoor speciaal ingericht en gemonitord. Vleermuizen gebruiken tevens de gehele “kustlijn” van de Noordzee als migratieroute.

Potentiële natuurwaarden

Het terugbrengen van de natuurlijke dynamiek in het systeem heeft in eerste instantie een positieve invloed op de kwaliteit van bestaande vegetaties, maar voorstelbaar is dat in het beoogde dynamische landschap de oppervlakte van soortenrijke pioniervegetaties, graslanden en struwelen duurzaam kan toenemen. Het stimuleren van kenmerkende landschapsvormende processen kan hier dan ook als grootste potentie worden gezien, met als gewenste uitkomst een dynamisch mozaïek van open zand, pioniervegetaties, graslanden en lage struwelen, met hier en daar minder dynamische natte valleien en oudere bosjes. Een specifieke soort die hier voor het laatst is waargenomen in 2003 en potentie heeft voor uitbreiden is de groenknolorchis. Maar ook verstoringsgevoelige vogelsoorten, zoals de open-duin-vogels zullen hier baat bij hebben. Karakteristieke **vogelsoorten van heide en open zand** als tapuit en paapje zijn uit het gebied verdwenen. Door het terugbrengen van dynamiek kunnen deze soorten zich mogelijk weer in het gebied vestigen. Qua connectiviteit verdient met name de versterking van de noord-zuid relaties

rond het Noordzeekanaal aandacht. Wellicht kan het forteiland (geen onderdeel NNN) daarbij een rol spelen.

Kernkwaliteit: Infiltratieplassen en –kanalen met zuiveringsmoerassen

Actuele natuurwaarden

De kern van het gebied vormt een netwerk van infiltratieplassen- en kanalen met zuiveringsmoerassen. Deze worden beheerd als **N08.03 Vochtige duinvallei** en deels onderbroken door **N08.02 Open duin**. De meeste infiltratiegebieden zijn opgebouwd uit een deel open water (ook als H2190A Vochtige duinvalleien (open water) aangewezen in het kader van Natura 2000) met aan de oevers kalkrijke, vochtige duinvalleien (ook als H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk) aangewezen in het kader van Natura 2000) of vochtige duinbossen (ook als H2180B Duinbossen (vochtig) aangewezen in het kader van Natura 2000). Plaatsen met een zeer steile oever en de aanwezigheid van droge duinbossen (ook als H2180A Duinbossen (droog) aangewezen in het kader van Natura 2000) worden niet gerekend tot deze kernkwaliteit. Zeer bijzonder in de Amsterdamse Waterleidingduinen (noord) is de aanwezigheid van veenmosrietlanden (ook als H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden) aangewezen in het kader van Natura 2000).

In het open water komen soms uitbundige kranswiervegetaties voor. Op de droogvallende randzones van jonge, uitgegraven of herstelde valleien staat beperkt pioniervegetaties zoals het oeverkruid-verbond. In sommige duinvalleien heeft zich een unieke situatie ontwikkeld waarbij zuur regenwater op het basenrijke duinwater blijft liggen en hier een veenmosrietland is ontstaan. In deze zure omstandigheden komen typische soorten voor zoals ronde zonnedauw en klein wintergroen. Verspreid door het reservaat komen duinvalleien met hoge moerasplanten (in zeer beperkte mate ook als H2190D Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten) aangewezen in het kader van Natura 2000) voor, soms ongewild in de vorm van riet.

De infiltratieplassen- en kanalen worden gebruikt door allerlei **ongewervelden van natte milieus**, waaronder de witsnuitlibel. De oeverzones met ruige vegetaties zijn belangrijk voor **moeras- en rietvogels** zoals dodaars en roerdomp, maar ook voor de **waterspitsmuis**. In 2016 zijn enkele **Noordse woelmuizen** in het gebied aangetroffen. De herkomst van deze dieren is niet duidelijk. Ze zijn na 2016 niet meer aangetroffen. . In de vochtige duinbossen broeden tevens **watervogels**, waaronder een grote kolonie aalscholvers (>200 broedparen).

Potentiële natuurwaarden

De overbegrazing en betreding door damherten hebben in dit gebied tot vele kale oevers geleid. Bijzondere vegetaties van oevers en vochtige milieus zijn daardoor verdwenen. Het heeft tevens geleid tot een achteruitgang in geschikt leefgebied van de waterspitsmuis. Intussen worden maatregelen genomen tegen de overmaat aan damherten waardoor de potenties voor planten en diersoorten van oevers en natte milieus weer toenemen.

Kernkwaliteit: Vastgelegd binnenduinlandschap

Actuele natuurwaarden

Dit betreft de grotendeels vastgelegde en beboste delen van de duinen en de aangrenzende overgangen naar de achtergelegen strandvlakte. De breedte van deze zone, die overigens in veel gevallen niet hard te onderscheiden is van het meer open dynamische duinlandschap, varieert sterk. Ten zuiden van Vogelenzang is deze zone afwezig, maar ten hoogte van Aerdenhout circa 1300 meter. De aangrenzende overgangen naar de strandvlakte zijn op een redelijk oppervlakte aanwezig, soms nog als 'oorspronkelijk' binnenduinlandschap, maar behoren deels tot een ander NNN-gebied (Z5).

In de binnenduinen komen in grote lijnen dezelfde beheertypen voor als in het dynamischer duinlandschap, dus ook **N08.02 Open duin**, **N08.03 Vochtige duinvallei**, **N15.01 Duinbos** en **N17.03 Park- en stinzenbos**. Het landschap is echter veel meer besloten van aard en de ruimtelijke verdeling van de beheertypen verschilt ook wezenlijk. Ruim meer dan de helft van het gebied wordt ingenomen door aaneengesloten duinbossen, waardoor de opener terreindelen ook niet of nauwelijks nog actieve verstuiwing kennen. Natte duinvalleien (ook als H2190C Vochtige Duinvalleien (ontkalkt) aangewezen in het kader van Natura 2000) zijn alleen aanwezig in de zin van niet-natuurlijke infiltratiekanalen en behoren niet tot de kernkwaliteit.

In de droge duinbossen (ook als H2180A Duinbossen (droog) aangewezen in het kader van Natura 2000) domineert veelal zomereik, maar ook berkenbossen zijn kenmerkend. Een deel van deze bossen heeft een lange voorgeschiedenis en is spontaan ontstaan, maar het grootste deel is aangeplant. Dit bostype heeft in het algemeen weinig ondergroei. Vochtige duinbossen (ook als H2180B Duinbossen (vochtig) aangewezen in het kader van Natura 2000) komen vooral voor in valleien waar de grondwaterstand in de winter rond het maaiveld ligt, meestal door kwel. Dit type bos heeft een soortenrijke ondergroei van kruiden- en zeggesoorten. Duinbossen in de binnenduinrand (ook als H2180C Duinbossen (binnenduinrand) aangewezen in het kader van Natura 2000) zijn veelal aangeplante bossen van beperkte ouderdom. Direct aangrenzend aan de binnenduinrand van de Amsterdamse Waterleidingduinen (noord) zijn een aantal landgoederen aanwezig (bijvoorbeeld op strandwallen achter de duinen). In het bosrijke binnenduinlandschap komen bos- en/of **struweelbosvogels** voor, zoals fluiter, en ook de **boommarter** zich gevestigd heeft. Er staan in deze bossen tevens bijzondere **paddenstoelen** van duinbossen kalkrijke duinen en vormt het leefgebied voor bijzondere **ongewervelden van droge milieus**, waarvan dagvlinders een belangrijke groep is. Zo komt hier een groot deel van de Noord-Hollandse keizersmantelpopulatie voor.

Op relatief kleine schaal is er sprake van overgangssituaties naar de achterliggende open strandvlakte. In het zuidelijke deel van dit landgoederengebied, grofweg ten zuiden Leyduin en van huis Vogelenzang, is de regionale kwelsituatie waarschijnlijk in een wegzijgingssituatie veranderd. De grote oppervlaktewateraanvoer naar dit gebied en het ontbreken van kwelindicatoren (planten) wijst hierop, maar hydrologisch is dit nog weinig onderzocht.

Veelal betreft het hier open graslanden van het type **N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland**. Lokaal zorgt vooral de aanwezigheid van kwel voor soortenrijke natte graslandjes. Duinrellen vormen ook een kenmerkend element van de binnenduinrand. Hoewel deze soortenrijke waterplantenvegetaties kunnen herbergen, zorgen deze ook voor verdroging doordat ze de kwelzones draineren.

Potentiële natuurwaarden

De natuurpotenties in de bosrijke binnenduinen worden al geheel of grotendeels benut. Potenties liggen voornamelijk in het versterken van de connectiviteit tussen de duinen van noord naar zuid, vooral waar deze actueel onder druk staat. Voorbeelden daarvan zijn de omgeving van het Noordzeekanaal. Met name voor (de fauna van) binnenduinbossen is hier nog winst te behalen. De graslanden in de strandvlakten, vooral waar ze onder invloed van kwel uit de duinen staan, kunnen via verschraling worden omgevormd naar soortenrijke vochtige hooilanden.

5 Abiotische en ruimtelijke condities

In tabel 1 zijn de kernkwaliteiten en bijbehorende actuele en potentiële natuurwaarden weergegeven in relatie tot de voor deze waarden relevante abiotische en ruimtelijke condities. De condities zijn gelijk voor actuele en potentiële natuurwaarden en daarom niet afzonderlijk weergegeven. Deze tabel geeft daarmee inzicht in de aspecten waarmee rekening dient te worden gehouden in het ecologisch onderzoek naar de mogelijke (significante) gevolgen van een plan of project in het NNN.

Tabel 1: Actuele en potentiële natuurwaarden in relatie tot de vereiste abiotische en ruimtelijke condities ('X')

	Vereiste abiotische condities										Vereiste ruimtelijke condities						
	Veenbodem	Relatief voedselarme onbemeste bodem	Oude bodem (ongestoord)	Buffercapaciteit bodem / water	(Micro) reliëf	Windwerking (duinen, stuifzand, vennen)	Stabiël hoog (grond)waterpeil	Peil- en/of overstromingsdynamiek	Basenrijke kwel	Goede (grond- en oppervlakte)waterkwaliteit	Bestaand water- en / of verkavelingspatroon	Cultuurhistorisch element (bunkers)	Openheid	Beslotenheid	Rust (beperkte menselijke aanwezigheid incl. geluid)	Stilte	Donkerte
Begeleid dynamisch duinlandschap																	
N08.02 Open duin	-	X	-	X	X	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X
N08.03 Vochtige duinvallei	-	X	X	X	X	X	X	-	X	X	-	-	X	-	X	X	X
N15.01 Duinbos	-	X	X	-	X	-	X	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X
Vogels van heide en open zand	-	X	-	-	X	X	-	-	-	-	X	-	-	X	X	X	X
Vleermuizen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X	X	X	X
Ongewervelden van droge milieus	-	X	-	X	X	-	-	-	-	-	X	X	-	X	-	-	-
Ongewervelden van natte milieus	-	X	-	X	X	-	X	-	-	X	X	-	-	X	-	-	-
Rugstreeppad	-	X	-	X	-	X	-	X	-	X	-	-	X	-	X	X	X
Zandhagedis	-	X	-	-	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	X	-	-
Graslandpaddenstoelen	-	X	X	X	X	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-

Infiltratieplassen en –kanalen met zuiveringsmoerassen

N08.02 Open duin	-	X	-	X	X	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X
N08.03 Vochtige duinvallei	-	X	X	X	X	-	X	X	X	X	-	-	X	-	X	X	X
Moeras- en rietvogels	-	-	-	-	-	X	-	X	-	X	-	-	X	-	X	X	X
Watervogels	-	-	-	-	-	-	X	X	-	X	-	-	X	-	X	X	X
Ongewervelden van natte milieus	-	X	-	X	X	-	X	-	-	X	X	-	-	X	-	-	-
Noordse woelmuis	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	X	X
Waterspitsmuis	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-	-	X	X	X	X

Vastgelegd binnenduinlandschap

N08.02 Open duin	-	X	-	X	X	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X
N08.03 Vochtige duinvallei	-	X	X	X	X	-	X	X	X	X	-	-	X	-	X	X	X
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	-	X	-	X	X	-	-	-	X	X	X	-	X	-	X	X	X
N15.01 Duinbos	-	X	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X
N17.03 Park- of stinzenbos	-	X	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X
Bos- en struweelvogels	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	X	X	X
Ongewervelden van droge milieus	-	X	-	X	X	-	-	-	-	-	X	X	-	X	-	-	-
Boommarter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	X	-	X
Paddenstoelen	-	X	X	X	X	-	-	-	-	-	X	X	X	-	-	-	-
Aardkundige waarden	-	-	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

6 Vervangbaarheid

Delen van het duinlandschap ontleen de grote natuurwaarden aan de dynamiek van een stuivend landschap dat continu aan verandering onderhevig is. Natuurwaarden zijn daar vervangbaar in de zin dat ze periodiek kunnen verdwijnen en elders weer opnieuw ontstaan. Voor dergelijke processen is echter een grootschalig samenhangend duinlandschap nodig dat in dat opzicht dus niet of nauwelijks vervangbaar is.

Door de belangrijke rol van de duinen als kustverdediging en de daardoor noodzakelijke inperking van sommige (grootschalige) natuurlijke processen, zijn ook situaties aanwezig zoals natte duinvaleien, die niet meer op grote schaal spontaan kunnen ontstaan. Dergelijke situaties zijn daarom niet of nauwelijks vervangbaar. Hetzelfde geldt voor cultuurhistorische elementen (bunkers Atlantikwall), en voor de restanten van het reliëfrijke oude binnenduinlandschap. De fysieke kenmerken van de jonge duinen en strandvlakten en strandwallen met oude duinen mogen niet significant worden aangetast, zodat de aardkundige waarden en de ontstaansgeschiedenis via het aardkundig monument behouden blijven.

Landgoederen bij Heemstede en Bennebroek (Z5)

1 Algemene gegevens

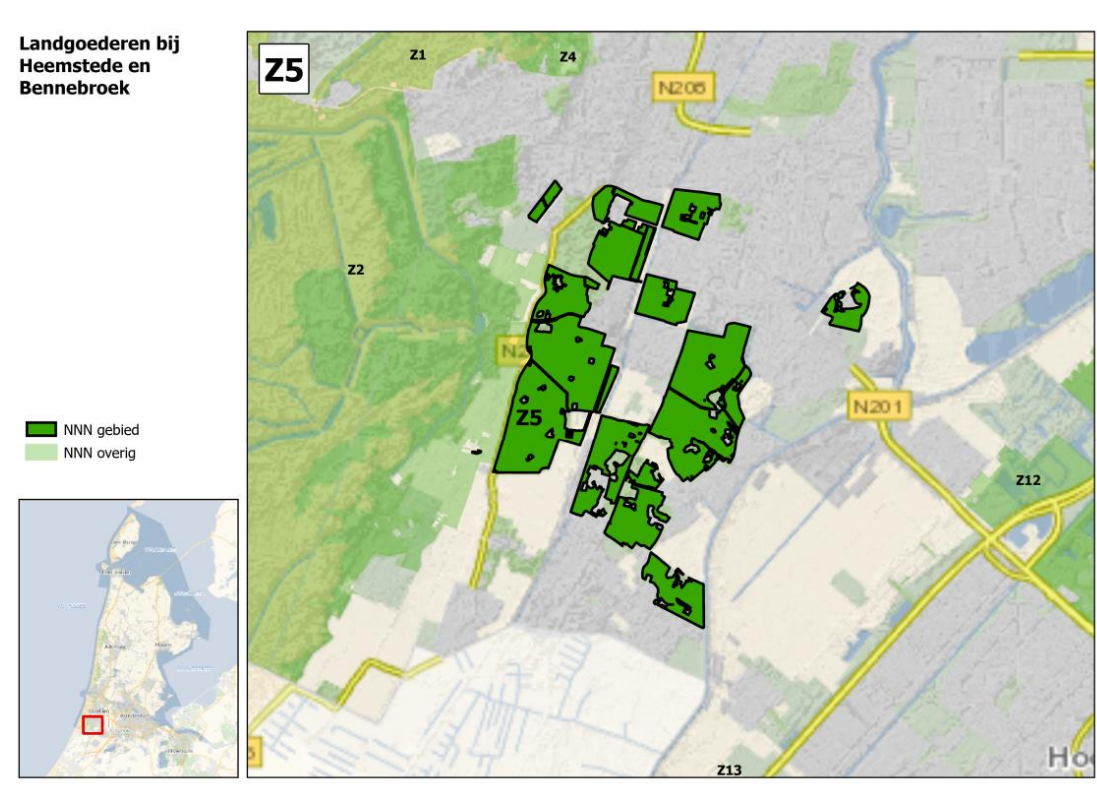
Nummer	Z5
Naam gebied	Landgoederen bij Heemstede en Bennebroek
Regio Natuurbeheerplan 2020	Zuidwest Rijnland
Gemeenten	Heemstede, Bloemendaal
Overige wettelijke en beleidsmatige gebieds- beschermingsregimes relevant voor natuur	- Natura 2000-gebied #88 Kennemerland-Zuid (Habitatrichtlijngebied) - Stiltegebied
Gebruik / Functie	Natuur, recreatie
Oppervlakte NNN	397 hectare
Eigendom / beheer	Landschap Noord-Holland, gemeenten, particulieren

2 Oppervlakte en samenhang NNN

Landgoederen bij Heemstede en Bennebroek bestaat uit enkele noord-zuid liggende reeksen landgoederen en buitenplaatsen. De circa 15 landgoederen en buitenplaatsen die samen het NNN-gebied vormen hebben een **oppervlakte** van bijna 400ha en worden aan de westzijde begrensd door het duinmassief van Kennemerland-Zuid (Amsterdamse Waterleidingduinen, Z2). Boekenrode, Koekoeksduin, Leyduin, Vinkenduin, Oud-Woestduin en Huis te Manpad maken deel uit van het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid.

De ecologische **samenhang** bestaat uit de relatie met dit duinmassief en is het sterkst bij de landgoederen direct ten oosten van dit duinmassief. Naar het oosten toe zijn er drie aanzienlijke doorsnijdingen die van noord naar zuid lopen. Polder Vogelenzang in het westen ligt tegen het duinmassief aan. Geïsoleerd in het noorden tussen de bebouwing van Aerdenhout en sportvelden ligt een oude ontzanding, Mariënweide. De drukke N206 van Aerdenhout naar Noordwijkerhout scheidt Leyduin, Vinkenduin, Oud Woestduin, Koekoeksduin, Boekenrode en Alverna van het duinmassief. De volgende doorsnijding wordt gevormd door de Leidsevaart, Leidseweg en spoorlijn Haarlem-Leiden en scheidt Hartekamp, Huis te Manpad, Ipenrode en Berkenrode van de eerdergenoemde landgoederen. Vervolgens is er weer een doorsnijding in de vorm van de N208 van Haarlem naar Hillegom. Ten oosten hiervan liggen Bennebroekbos, Overplaats, Klooster Mariëneuveel en Groenendaal. Ten noordoosten hiervan en ervan gescheiden door bebouwing en N201 bevindt zich ten slotte het geïsoleerd liggende Hageveld. De oostelijke grens van Hageveld is de enige plek waar de strandwal zonder onderbreking door bebouwing of een weg overgaat in het (buiten NNN-gebied gelegen) veenweidegebied. Genoemde doorsnijdingen maken dat van west naar oost de onderlinge samenhang en die met het duinmassief afneemt.

Figuur 1: Ligging NNN-gebied Landgoederen bij Heemstede en Bennebroek en omliggende NNN-gebieden inclusief nummer. Voor een overzicht van de natuurbeheertypen wordt verwezen naar het Natuurbeheerplan.

3 Landschapsecologische karakteristiek

Ontstaansgeschiedenis

Landgoederen bij Heemstede en Bennebroek behoort tot het **strandwallen- en strandvlaktenlandschap** (fysisch-geografische regio: duinen), dat 3000 à 5000 jaar geleden gevormd is. Ter plaatse wisselen de parallel aan de kustlijn globaal noord-zuid lopende strandvlakten en strandwallen elkaar af. De meest oostelijke strandwallen (waar Hageveld op is gelegen) zijn het oudst. In het westen zijn de Oude Duinen overstoven door de Jonge Duinen (Z2 Amsterdamse Waterleidingduinen (noord)). De bodem bestaat uit zandgronden. Op de strandvlakten zijn dat enige eerdgronden die zich gevormd hebben doordat het gebied al gedurende meerdere eeuwen als weiland is gebruikt. Op de strandwallen betreft het typische duingronden met arm duinzand. Hier zijn de eerste landgoederen en buitenplaatsen vanaf de 15^e tot in de 18^e eeuw ontstaan, meestal vanuit al eerder gevestigde boerderijen.

De ligging van de reeksen landgoederen wordt bepaald door het patroon van strandwallen en strandvlakten. Dit patroon is ook bepalend voor de situering van de hiervoor beschreven

opeenvolging van reeksen landgoederen en de infrastructurele doorsnijdingen. De N206 en N208 liggen op de overgang van strandvlakte naar strandwal en zijn ontstaan als ontsluiting voor de landgoederen. In de 17^e eeuw is de Leidsevaart door een strandvlakte aangelegd als trekvaartverbinding van Leiden naar Haarlem. Ook op de strandvlaktes zijn buitenplaatsen aangelegd. Veel landgoederen zijn vaak eerst aangelegd in een formele Franse stijl en later omgevormd naar een meer romantische Engelse stijl. Enkele landgoederen zijn ontstaan vanuit kloosters (Mariënheuvel en Hageveld). Op veel plekken zijn lanen met oude bomen aanwezig. Vooral op de strandvlakten zijn watergangstelsels aanwezig. De Leybeek was aanvankelijk een duinrel die Leyduin van west naar oost doorsnijdt. Rond 1850 is de watertoevoer vergroot door de aanleg van kanalen in het duinmassief zodat schoon duinwater naar de Leidsevaart gevoerd kon worden om vandaar te verschepen naar Amsterdam. Het duinmassief verkreeg zo de naam Amsterdamse Waterleidingduinen (Z2).

Aardkundige waarden

Onder invloed van de zee en kustvormende processen ontstonden vanaf ca. 5000 v. Chr. zandige strandwallen parallel aan de kust. Al vanaf de steentijd vond bewoning op de hoogste delen van deze strandwallen plaats. Na de 12de eeuw is de strandwal van Vogelenzang deels onder de jonge duinen verdwenen. Tussen de strandwallen lagen de open, natte en langgerekte strandvlakten. Deze venige gronden waren van oudsher in gebruik als weiland en hooiland. Het (grond)water stroomde via kleine beken (duinrellen) uit de duinen naar de strandvlakten. Door de verbetering van de afwatering van de strandvlakten konden gronden gebruikt worden voor tuinbouw. Daarnaast zijn delen van de strandwallen en -vlakten afgegraven en geëgaliseerd om de gronden geschikt te maken voor de teelt van bloembollen (geestgronden). Lokaal ontstonden steilranden.

Delen van duinzoom zijn waardevol vanwege hun relatie met het aardkundig waardevolle jonge duingebied. De (jonge) duinen zijn aardkundig van internationaal belang. Delen van de duinzoom zijn echter vergraven voor zandwinning, waterwinning, bollenteelt (geestgronden), verdedigingswerken tijdens WOII (Atlantikwall) en villaparken (Aerdenhout) of kelders onder villa's. In de open gebieden zijn op de onbebouwde percelen met landbouwkundig gebruik de aardkundige waarden nog aanwezig. Ook in de beboste gebieden zijn de aardkundige waarden aanwezig behalve onder bebouwing. In dit gebied liggen aardkundige kwaliteiten bij het Huis te Vogelenzang, direct ten noorden ervan (duinbeek) en op de geestgronden ten zuiden van de camping. Het gebied Aerdenhout-Vogelenzang-Heemstede-Bennebroek vertoont een unieke successie van strandwallen en -vlaktes.

Ondanks vergravingen is de aardkundige kernkwaliteit in de binnenduinzoom aan de duinzijde van zeer hoge waarde en onvervangbaar.

Ontwikkelingen zijn mogelijk indien het bodemprofiel en reliëf (bijv. door activiteiten als heien, graven en egaliseren) niet significant worden aangetast. Bij ontwikkelingen die beroering tot een diepte van 1 m. onder maaiveld vergen is in beginsel geen sprake van aantasting van de aardkundig waarde.

Abiotische en ruimtelijke karakteristiek

In globale zin vormt het NNN-gebied de overgang tussen de tot 30 m hoge binnenduintrand van de Amsterdamse Waterleidingduinen in het westen en de Haarlemmermeerpolder, waar het maaiveld zo'n 5 m onder NAP ligt. In de strandvlakten ligt het maaiveld net boven NAP-niveau en kent het weinig reliëf. Op de strandwallen ligt het maaiveld een paar meter hoger en is er veel meer reliëf met hier en daar duintopjes tot meer dan 15 m hoog. Behalve natuurlijk ontstane hoogteverschillen zijn er ook die door de mens zijn gemaakt. Soms zijn duintopjes opgehoogd, zoals in Leyduin en Bennebroekbos. Delen van de strandwallen zijn afgegraven ten behoeve van de zandwinning. Soms maken deze verlaagde terreinen deel uit van het NNN-gebied, zoals Mariënweide, het zuidelijk deel van Alverna en het oostelijk deel van Leyduin. In andere gevallen horen de afzandingen niet tot NNN-gebied, zoals ten zuiden van Oud Woestduin, waar NNN-gebied begrensd wordt door een abrupte overgang van hoog naar laag. Oud Woestduin zelf wordt gekenmerkt door een schrale grasvlakte van de voormalige paardenrenbaan. Op Vinkenduin herinnert een hoge aarden wal aan de functie als vangplaats voor vinkachtigen. Van nature is er in het NNN-gebied toestroming van duinwater in de vorm van beken en rellen, waaronder de Leybeek. De natuurlijke situatie is sterk veranderd door de duinwaterwinning en doordat diepe kwel wordt afgevangen door de Haarlemmermeerpolder. In het zuidelijke deel van dit landgoederengebied, grofweg ten zuiden Leyduin en van huis Vogelenzang, is de regionale kwelsituatie waarschijnlijk in een wegzijgingssituatie veranderd. De grote oppervlaktewateraanvoer naar dit gebied en het ontbreken van kwelindicatoren (planten) wijst hierop, maar hydrologisch is dit nog weinig onderzocht.

Om de waterstand in de strandvlakten 's zomers op peil te houden vindt toevoer van voedselrijk oppervlaktewater vanuit de Leidsevaart plaats. Polder Vogelenzang heeft zoals de naam al aangeeft het karakter van een vlakke polder met een intensief slotenstelsel. De waterkwaliteit van de Leybeek is slecht doordat deze tegenwoordig wordt gevoed vanuit poldersloten. Sommige vijvers op de strandwallen worden volledig door grond- of regenwater gevoed en zijn voedselarm. Andere worden sterk beïnvloed door beschaduwing en bladval van omringende bomen. Op een aantal plekken in de strandvlaktes treedt lokaal kwel uit vanuit de aangrenzende strandwallen.

De landgoederen en buitenplaatsen bestaan uit een grote afwisseling van aangeplant bos, boomgroepen, lanen, tuinen, waterpartijen en graslanden. Delen hiervan zijn vaak al enkele eeuwen als zodanig in gebruik. De structuur van strandwallen en strandvlakten is sterk bepalend voor het landschap en goed beleefbaar. Een deel van de landgoederen en buitenplaatsen is niet opengesteld voor publiek en kent een grote mate van rust, stilte en donkerte. De drukke N206 veroorzaakt geluidhinder maar door de beslotenheid van de terreinen blijft deze beperkt tot een smalle zone aan weerszijden van de weg. Het gebied ten westen van de N206 is aangemerkt als stiltegebied. De voor recreatie opengestelde landgoederen kennen veelal een intensief padenstelsel en worden druk bezocht.

Huidig gebruik

De terreinen in eigendom en beheer van Landschap Noord-Holland worden als landgoed met de nadruk op natuurwaarden beheerd met inachtneming van de cultuurhistorische waarden en recreatief medegebruik. Een deel van de graslanden wordt gehooïd en andere delen zijn verpacht

en vallen onder een intensief agrarisch weidebeheer. Groenendaal is gemeentelijk eigendom en wordt intensief gebruikt als wandelbos. Het beheer is daarnaast gericht op behoud en ontwikkeling van de natuurwaarden. Delen van het terrein worden begraasd (Schotse Hooglanders). Een aantal terreinen is in particulier eigendom en is niet of nauwelijks toegankelijk, waaronder Huis te Manpad. Hier bevindt zich de langste slangenmuur van West-Europa.

Kernkwaliteiten

Op basis van het voorgaande worden in Landgoederen bij Heemstede en Bennebroek de volgende ecologische kernkwaliteiten onderscheiden, die de basis vormen voor het behoud van biodiversiteit die (inter)nationaal en/of regionaal van belang is:

- Landgoederen in de binnenduinrand

4 Natuurwaarden

De natuurwaarden, zowel actueel als potentieel, zijn hierna beschreven aan de hand van de kernkwaliteiten van het gebied

Kernkwaliteit: Landgoederen in de binnenduinrand

Actuele natuurwaarden

De huidige natuurwaarden zijn vooral geconcentreerd in de bossen, die voor het overgrote deel uit oud landgoedbos bestaan (**N17.03 Park- of stinzenbos**). Het grootste deel van de bossen behoort tot droog Wintereiken-Beukenbos. Bijzonder waardevol zijn de oude lanen en de meer dan 200 jaar oude beuken- en grove dennenaanplanten. Deze bossen zijn rijk aan stinzenplanten. In het verleden werden verschillende soorten stinzenplanten, waaronder sneeuwklokje en gewone vogelmelk, op grote schaal in de bossen gekweekt. Bij Huis te Manpad groeit knolsteenbreek ('Haarlems klokkenspel') en in Leyduin de spitse geelster. De bossen en lanen zijn ook rijk aan voor zure en gebufferde bodem kenmerkende paddenstoelen. De dichtheid aan broedvogels is groot, vooral aan **bos- en/of struweelsoorten**, waaronder veel holenbroeders. Het Bennebroekbos wordt tot de vogelrijkste bossen van Nederland gerekend. Van verschillende soorten **vleermuizen** komen populaties voor, al zijn dit vooral algemene soorten. De vleermuizen maken in het zomerhalfjaar gebruik van boomholten in de vele oude laanbomen en gebruiken de lanen en bosranden als foerageergebied. In de bossen wordt ook de **boommarter** af en toe waargenomen. Plaatselijk komt Duineikenbos voor dat zich ontwikkelt tot droog Berken-Zomereikenbos. Op enkele plekken in Leyduin, Vinkenduin en bij Huis te Manpad is dit aangemerkt als beheertype **N15.01 Duinbos** (ook als H2180A Duinbossen (droog), H2180C Duinbossen (binnenduinrand) aangewezen in het kader van Natura 2000). In het Bennebroekbos komt hakhout voor met beheertype **N17.06 Vochtig hakhout** en op sommige plekken **N17.02 Droog hakhout**.

Op de voormalige renbaan van Oud-Woestduin komen droge duingraslanden en verstuiwingsplekken voor met beheertypen **N11.01 Droog schraalgrasland** (ook als H2130A

Grijze duinen (kalkrijk) aangewezen in het kader van Natura 2000) en **N08.02 Open duin**. Hier groeien duingraslandsoorten als pilzegge en zacht vetkruid en komt de **zandhagedis** voor. Bijzonder waardevol zijn de overgangen van bos naar grasland in de vorm van mantel- en zoomvegetaties, onder meer in Groenendaal, met vele soorten **ongewervelden van droge milieus**.

Op plaatsen waar strandvlaktes aan strandwallen grenzen en kwel uittreedt en op andere vochtige standplaatsen zijn gronden aangemerkt als **N10.02 Vochtig hooiland**. Dit is het geval bij Alverna en aan de oostzijde van Leyduin. Hier groeien verschillende kwelindicatoren. Drogere delen, vooral op de strandwallen, bestaan uit graslanden met beheertype **N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland**. Deze komen op aanzienlijke schaal voor op Leyduin, Oud-Woestduin, Overplaats en Bennebroekbos. In de strandvlakte-graslanden komen weidevogels voor, maar de dichtheden zijn vrij laag. Een aantal waterpartijen op Leyduin, Oud-Woestduin, Overplaats en Bennebroekbos kent beheertype **N04.02 Zoete Plas**. Hier plant de **rugstreeppad** zich voort. De intensiever gebruikte en beheerde terreinen bestaan uit een kleinschalige afwisseling van bos, bosranden en opener terrein waar recreatief gebruik plaatsvindt (**Multifunctionele natuur**). Deze delen herbergen weliswaar geen specifieke natuurwaarden of soortgroepen, maar dragen wel sterk bij aan het samenhangende groene karakter en de kleinschalige afwisseling van de landgoederen. Deze kwaliteit vormt de basis voor zowel natuurbehoud als recreatie in het gehele gebied.

Potentiële natuurwaarden

Mogelijkheden voor verhoging van de natuurwaarden zijn er op de graslanden op de strandvlakten, vooral op plaatsen waar kwel uittreedt. Dit betreft waarschijnlijk alleen het gebied ten noorden van Huis Vogelenzang. Hydrologisch is dit gebied beperkt onderzocht. Hier zijn de potenties bij verschraling door een hooilandbeheer hoog. Ten zuiden van Huis Vogelenzang zijn de kansen voor verhoging van natuurwaarden kleiner doordat de invloed van kwel minder groot is, het landgebruik intensiever is en er geen landgoederen met natuurwaarden op de strandwallen voorkomen.

In de 'poldergebieden' (Polder Vogelenzang, Mariënweide, het zuidelijk deel van Alverna en het oostelijk deel van Leyduin) wordt de waterkwaliteit sterk beïnvloed door de inlaat van water vanuit de Leidsevaart. Verbetering is hier mogelijk bij een aangepaste waterhuishouding.

Verbetering van de natuurwaarden is mogelijk wanneer er verbindingen voor de fauna (amfibieën, kleine zoogdieren, vleermuizen, ongewervelden worden gerealiseerd tussen het duinmassief en de landgoederen op de strandwallen. Deze verbindingen kunnen bestaan uit natuurvriendelijke oevers, structuurrijk en kruidenrijk grasland, struweel en bos.

5 Abiotische en ruimtelijke condities

In tabel 1 zijn de kernkwaliteiten en bijbehorende actuele en potentiële natuurwaarden weergegeven in relatie tot de vereiste abiotische en ruimtelijke condities. Deze tabel geeft

daarmee inzicht in de aspecten waarmee rekening dient te worden gehouden in het ecologisch onderzoek naar de mogelijke (significante) gevolgen van een plan of project in het NNN.

Tabel 1: Actuele en potentiële natuurwaarden in relatie tot de vereiste abiotische en ruimtelijke condities ('X')

	Vereiste abiotische condities										Vereiste ruimtelijke condities							
	Veenbodem	Relatief voedselarme onbemeste	Oude bodem (ongestoord)	Buffercapaciteit bodem / water	(Micro) reliëf	Windwerking	Stabiel hoog (grond)waterpeil	Peil- en/of overstromingsdynamiek	Basenrijke en/of brakke kwel	Goede (grond- en oppervlakte)waterkwaliteit	Bestaand water- en / of verkavelingspatroon	Cultuurhistorisch element	Openheid	Beslotenheid	Rust (beperkte menselijke aanwezigheid)	Stilte	Donker	
Landgoederen in de binnenduinrand																		
Multifunctionele natuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-	-	X	-	-	-	
N04.02 Zoete plas	-	-	-	X	-	-	X	-	X	X	X	-	-	-	-	-	-	
N08.02 Open duin	-	X	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X	
N10.02 Vochtig hooiland	-	X	X	X	X	-	X	-	X	X	X	-	X	-	X	X	X	
N11.01 Droog schraalgrasland incl. N2000: H2130A	-	X	-	X	X	-	-	-	-	-	X	-	X	-	X	X	X	
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	-	X	X	X	X	-	X	-	X	X	X	-	X	-	X	X	X	
N15.01 Duinbos incl. N2000: H2180A, H2180C	-	X	X	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X	

N17.02 Droog hakhout	-	X	X	X	X	-	-	-	-	-	X	-	-	X	X	X	X
N17.03 Park- of stinzenbos	-	X	X	X	X	-	-	-	-	-	X	-	-	X	X	X	X
N17.06 Vochtig hakhout	-	X	X	X	X	-	X	-	-	X	X	-	-	X	X	X	X
Bos- en/of struweelvogels	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X
Vleermuizen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-	X	-	-	X
Ongewervelden van droge milieus	-	X	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Boommarter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X
Rugstreepd	-	X	-	X	X	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	X	X
Zandhagedis	-	X	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X

6 Vervangbaarheid

De landgoederen, buitenplaatsen en restanten daarvan hebben een ontstaansgeschiedenis van meerdere eeuwen. Bij de bossen, de lanen en de graslanden is deels sprake van oude, eeuwenlang ongeroerde bodems. Bijzonder is ook de afwisseling van grotendeels intacte strandwallen en strandvlakten, die nergens in Nederland op eenzelfde schaal kan worden beleefd als hier. Deze omstandigheden en de daarmee samenhangende waarden zijn onvervangbaar.